

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU NOS

STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

5-6

Ročník 56

Praha
2. března 2011

21,40 Kč

<http://statorg.cmkos.cz>

Případným autorům příspěvků do našeho časopisu sdělujeme, že honorář za zveřejnění může být vyplacen, pouze pokud autor uvede své rodné číslo.

Základní odborové organizace Odborového svazu státních orgánů a organizací dostávají časopis NOS zdarma. Předplatné je hrazeno z prostředků Výboru Odborového svazu státních orgánů a organizací.

Výbor odborového svazu

Poslední jednání VOS shrnulo přípravu VI. sjezdu, který se bude konat 18. - 19. března 2011 v Praze v hotelu Pyramida • VOS schválil zprávu o hospodaření za rok 2010 • VOS poděkoval za obětavou práci pro odboráře a zaměstnance dosavadní předsedkyni OS Aleně Vondrové.

Ve čtvrtek 24. února se konalo poslední zasedání Výboru OS, kterému končí blížícím se sjezdem volební období. Po ústní zprávě o činnosti za období od prosincového jednání Výboru v podání místopředsedy OS Ing. J. Rovenského, která byla věnována především hodnocení průběhu protestních odborových akcí a dopadu krácení prostředků na platy, byla projednána a schválena zpráva o hospodaření OS za rok 2010 a schváleno zúčtování ztráty hospodaření provozního fondu v částce 4 731 427,37 Kč a zisku z hospodářské činnosti OS 1 568 009,60 Kč s rezervním fondem OS. Na vědomí vzal Výbor poté ústní informaci J. Rovenského o majetkových aktivitách OS. Dále vzal na vědomí informaci o plnění předchozího usnesení o koupi služebního bytu v Praze pro potřeby OS. Další část zasedání byla věnována přípravě VI. sjezdu OS. Na skončených konferencích byli zvoleni delegáti sjezdu a ve většině případů i noví funkcionáři sekcí a zástupci sekcí v dalších orgánech svazu. Další funkcionáři, ze sekcí veřejné správy a ústředních orgánů státní správy, budou zvoleni na jednání sekcí po sjezdu. Výbor vzal na vědomí informaci o technicko-organizačním zabezpečení sjezdu. Schválil návrh novely stanov OS, návrh programu činnosti OS na léta 2011 - 2015, návrhy jednacího a volebního řádu. V předvečer sjezdu se bude konat poslední zasedání PVOS v končícím volebním období.

Další část jednání byla věnována zhodnocení protestního shromáždění

v Kongresovém centru Praha v sobotu 19. února a účasti našeho OS. Na shromáždění vystoupil krátce i místopředseda OS J. Rovenský k otázce perspektivy zaměstnání a postavení ve společnosti státních a veřejných úředníků, kteří jsou obětmi neustálých nepřehledných, nepromyšlených a nepřipravených reforem.

Jednání Výboru pozdravila předsedkyně OS A. Vondrová, která je v pracovní neschopnosti. Poděkovala Výboru, kterému končí volební období, za spolupráci. Výbor naopak svým usnesením vyjádřil poděkování za činnost předsedkyni A. Vondrové. -dě-

Protestní shromáždění odborářů v Praze: Odmítáme platit dluhy za špatné vládnutí!

V sobotu 19. února 2011 se uskutečnilo v Kongresovém centru Praha celostátní protestní shromáždění, na které přijelo z celé ČR přes tisíce zástupců odborových organizací sdružených v ČMKOS. Shromáždění přijalo prohlášení (čtete na straně 2) a zahájilo kampaň OTEVŘETE OČI. Cílem kampaně je zabránit nežádoucím změnám v zákoníku práce a občanského zákoníku, zastavit daňové reformy spojené s odstraněním zaměstnaneckých benefitů a prosadit reformy důchodů či zdravotnictví, které nepoškodí zájmy běžných občanů. -dě-

Postoj ČMKOS k vládnímu návrhu důchodové reformy

I. Deficit státního rozpočtu způsobený vyvedením části pojistného

Návrh vládní důchodové reformy představený panem ministrem práce a sociálních věcí Ing. Jaromírem Drábkem ukazuje, že jeho klíčovým prvkem je oslabení průběžně financovaného důchodového pojištění, které dnes pro převážnou většinu obyvatel představuje jedinou jistotu výplaty pravidelného důchodového příjmu pro život ve stáří ve výši, kterou i Ústavní soud shledal jako sociálně přiměřenou a umožňující důstojný život. Toto oslabení bude realizováno především vyvedením 3 % pojistného do nově vytvářeného soukromého důchodového spoření, které budou provádět reformované penzijní fondy, které dnes provozují penzijní připo-

jištění se státním příspěvkem. V tiskovém prohlášení Ministerstvo práce a sociálních věcí odhaduje, že toto vyvedení bude vyžadovat ročně výdaj ve výši cca 20 mld. Kč na krytí schodku, který si toto vyvedení vyžádá. Přestože je systém navrhován jako dobrovolný, lze očekávat, po zkušenostech z jiných zemí, které již dříve důchodové spoření zavedly, a z vývoje penzijního připojištění se státním příspěvkem, že počet účastníků bude při uplatnění standardně používaných marketingových metod vysoký, a že uvedený odhad nemusí být správný. To vyplývá mj. ze skutečnosti, že nová úprava nemá stanovenou horní věkovou hranici pro rozhodnutí o vstupu do důchodového spoření a zejména ze skutečnosti, že státní podpora důchodového spoření je

výrazně vyšší, než podpora poskytovaná dnes ve formě státního příspěvku a daňových odpočtů účastníkům penzijního připojištění se státním příspěvkem. Náklady státního rozpočtu každoročně porostou i vlivem vstupu dalších ročníků pojištěnců, kteří nový systém budou využívat.

Objevují se různé propočty ročního, popřípadě celkového dopadu připravovaného vyvedení části pojistného na důchodové pojištění a jím způsobeného schodku na státní rozpočet pohybující se v prvních letech v rozmezí od 10 do 50 mld. Kč. V této souvislosti je v zájmu objektivnosti účelné odkázat na **odhad provedený Bezděkovou komisí** (vláda jej akceptovala

Pokračování na straně 3

Zastavme hazard s osudy lidí!

PROHLÁŠENÍ

Protestního shromáždění zástupců odborových organizací
Praha – 19. února 2011

- ✓ Posledních deset let zažívá ČR nepřetržitě reformy veřejných financí s cílem snížit zadlužování. Výsledkem je loňský deficit 200 miliard korun! Za poslední tři roky vzrostl státní dluh dokonce o 650 miliard korun!
- ✓ ČMKOS ve všech svých analýzách odhalovala, že nejde o žádné reformy, které sníží zadlužování, zabrání daňovým únikům, ale jde o závody ve snižování daní nejbohatším občanům a firmám. ČMKOS varovala, že v tzv. reformách, které spočívaly jen ve škrttech na příjmech státu, byly nebezpečně skryty i nevratné kroky – privatizace veřejných služeb, zdravotnictví, důchodů.
- ✓ Vládní koalice chce převahou 118 hlasů všechny restriktivní záměry co nejrychleji dokonat.
- ✓ Prvním důkazem jsou vládní restriktce, které vážně dopadají na nejzranitelnější skupiny obyvatelstva: zdravotně postižené, rodiny s dětmi, občany s nižšími příjmy a nezaměstnané!

Před čím odbory varují? Před další zradou na voličích!

Ve volebních programech koaličních stran se nedočtete nic o tom, že:

- ✓ Důchodový systém, který byl poslední jistotou ve stáří, se změní na povinné placení do fondů držení soukromého byznysu, navíc se ztratí záruka! Významní ekonomové tyto záměry označují za podvod tisíciletí.
- ✓ Zdravotnictví se má změnit na poskytování nejisté úrovně standardní péče. Na velkou část dnešní zdravotní péče hrazení ze zdravotního pojištění si bude muset každý připlatit. V souvislosti s reformou zdravotnictví se hovoří o tom, že základní péče bude dokonce částečně řešena svépomocí. Na zdravotní péči, kterou si budeme nuceni nakupovat, naše peněženka stačit nebude.
- ✓ Zaměstnanecké výhody mají být likvidovány.
- ✓ Právní ochrana zaměstnanců, ale i občanů se zhorší. Nový občanský zákoník chce výrazně zvýšit závislost občanů na pomoci advokátů. Odbory mají být degradovány na spolek.

Odmítáme platit dluhy za špatné vládnutí!

Účastníci Protestního shromáždění
zástupců odborových organizací vyzývají

**vládu ČR, poslance a senátory
Parlamentu ČR, prezidenta ČR:**

- ✓ Nemrhejte penězi za předražené státní zakázky, zastavte konečně státní korupci!
- ✓ Neschvalujte takové reformy, které přivedou většinu občanů do nejistoty v práci, v nemoci a ve stáří!
- ✓ Zastavte cílený rozvrat veřejných služeb se záměrem je privatizovat!
- ✓ Nesměřujte Českou republiku na cestu nízkých mezd a platů!
- ✓ Zachovejte evropský sociální model!
- ✓ Nevládněte jen ve prospěch privilegovaných skupin!
- ✓ Nelžete, že restriktce jsou ve prospěch všech!

veřejnost:

- ✓ Každá vláda se chová tak, jak ji občané dovolí!
- ✓ Nedopusťme zneužívání krize k dalším restrikcím na občanech!
- ✓ Braňme úroveň svých mezd a platů!
- ✓ Postavme se proti likvidaci dostupného zdravotnictví a důchodového systému!
- ✓ Nepodléhejme mediálnímu zkreslování situace v ČR a snahám rozpoutat mezi jednotlivými skupinami občanů závist a nenávisť!

Podpořte snahy ČMKOS zastavit hazard s osudy lidí!

V Praze 19. února 2011

↑ Shromáždění se účastnilo 57 zástupců z našeho odborového svazu.

Bezprostředně po ukončení celostátního protestního shromáždění se konal brifink, na kterém informovali o výsledku jednání předseda ČMKOS Jaroslav Zavadil, místopředseda ČMKOS Mgr. Václav Pícl, předsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková a předseda OS KOVO Josef Středula.

Postoj ČMKOS k vládnímu návrhu důchodové reformy

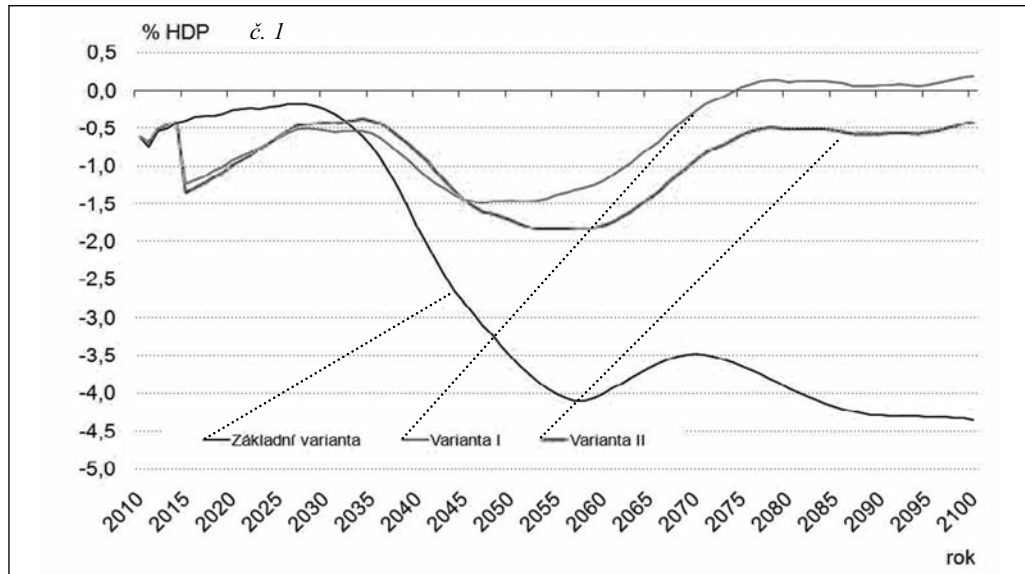
Pokračování ze strany 1

svým přihlášením se k závěrům Bezděkovy komise ve svých programových dokumentech), který na základě zadání autorů obou doporučovaných variant důchodové reformy předložených touto komisí, **provedli experti Ministerstva práce a sociálních věcí, kteří zpracovávají rovněž ekonomické dopady nového vládního návrhu důchodové reformy.**

Obě varianty navržené Bezděkovou komisí totiž počítaly s podporou státu financovanou v konečném důsledku ze státního rozpočtu rovněž ve výši 3 %, stejně jako nyní ve svém návrhu česká vláda, s tím rozdílem, že ve variantě I mělo jít o povinné spoření s vyvedením 3 % sazby pojistného, zatímco ve variantě II mělo jít o dobrovolné spoření hrazené ze státního rozpočtu ve výši 3 % nad rámec současné sazby 28 % pojistného.

Tento dopad v % HDP ukazuje graf (č. 1) publikovaný v závěrečné zprávě Bezděkovy komise, k výsledkům jejíž práce se současná koaliční vláda hlásí:

Protože současný vládní návrh důchodové reformy se blíží více I. variantě důchodové reformy Bezděkovy komise, lze použít jako nejvěrohodnější odhad maximálního dopadu vládního návrhu důchodové reformy údaje, které na grafu znázorňuje Varianta I. Z ní plyne, že **maximální roční výdaj státního rozpočtu na krytí deficitu způsobeného v průběžně financovaném důchodovém pojištění navrhovanou vládní důchodovou reformou, se bude pohy-**

bovat po dobu příštích více než 50 let v rozmezí od 0,5 % do 1,5 % HDP ročně! Protože vládní propočty varianty ČMKOS uvádějí i kumulované náklady návrhu ČMKOS, je na místě obdobně konstatovat, že kumulované náklady vládní důchodové reformy potřebné na krytí tohoto deficitu za uvedenou dobu dosáhnou cca 50 % HDP!

Současná vládní koalice, která svůj vládní program založila na rozpočtové zodpovědnosti a nezadlužování budoucích generací, tak svým návrhem důchodové reformy schodek státního rozpočtu na dlouhé roky do budoucnosti a na úkor budoucích generací velmi výrazně zvyšuje. Tvůrci vládní reformy jsou si toho dobře vědomi, a zřejmě i proto se snaží získat náskok ve vytváření potřebných rezerv na

úhradu tohoto schodku skokovým zvýšením DPH z 10 % na 20 % již o rok dříve, a to od 1. ledna 2012, i když se zavedením důchodového spoření se počítá až od 1. ledna 2013.

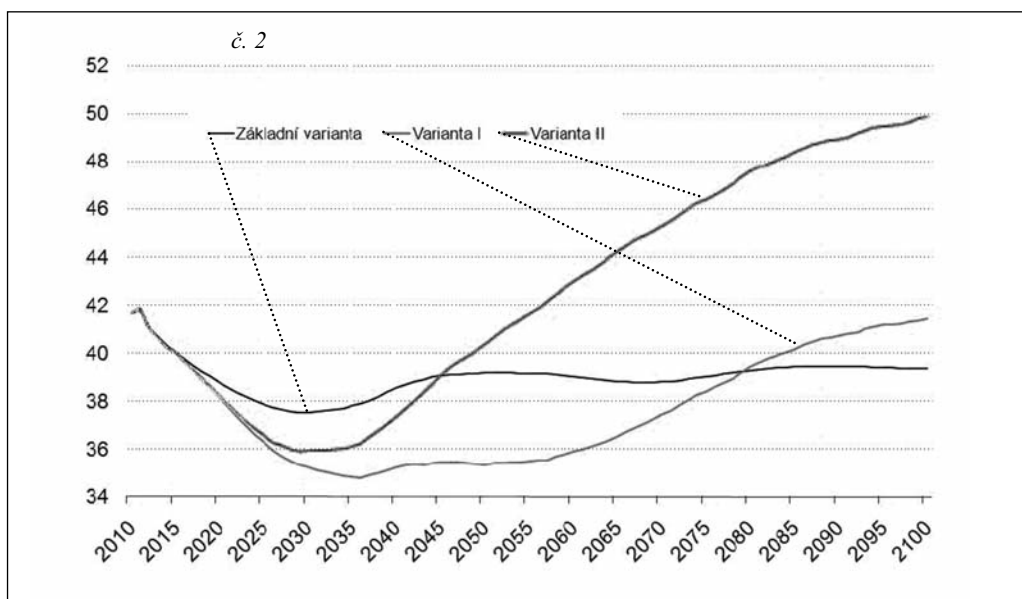
Z dostupných informací o vládním návrhu důchodové reformy **není zřejmé, jak bude reformována státní podpora penzijního připojištění se státním příspěvkem** a jaký bude osud tohoto dobrovolného soukromého individuálního důchodového spoření provozovaného penzijními fondy, které budou po avizované transformaci, která zajistí oddělení majetku vlastníků správcovské důchodové společnosti (dnes penzijní fond, a.s.) od majetku účastníků důchodového spoření spravovat nové důchodové spoření. Odhady ukazují, že celkový náklad na státní podporu penzijního připojištění

se dnes pohybuje na úrovni cca 10 mld. Kč ročně, a smutnou skutečností je, že tyto prostředky neslouží důchodovým účelům.

II. Návrh ČMKOS a výše budoucích důchodů

Těžko lze předpokládat dlouhodobou souběžnou existenci obou důchodových spoření, která budou po transformaci penzijního připojištění prakticky identická, a není to ani účelné. Obě budou založena na individuálním dobrovolném důchodovém spoření (individuální účty), příspěvkově definovaném penzijním plánu, investování důchodových úspor na finančních a kapitálových trzích a na státní podpoře financované ze státního rozpočtu.

ČMKOS proto **ve své variantě důchodové reformy navrhuje, aby byla po provedení transformace penzijních fondů podle evropských standardů zavedena pro účastníky ve věku do 40 let byla nová forma lineárně se zvyšujícího státního příspěvku poskytovaného ve výši jedné třetiny příspěvku, který bude na své penzijní připojištění odvádět zaměstnanec** – ten by si mohl svůj příspěvek stanovit v rozmezí od 3 % do 9 % svého vyměřovacího základu; pokud by byl jeho příspěvek vyšší, státní příspěvek by se již dále nezvyšoval. Tato forma podpory je šetrnější vůči státnímu rozpočtu a současně dává předpoklad, že výsledná penze bude dostatečně vysoká (OECD doporučuje, aby

Pokračování na straně 4

Postoj ČMKOS k . .

Pokračování ze strany 3

úspory směřované na financování soukromých důchodů činily 6 až 12 % mzdy).

Účastník, kterému bude poskytován státní příspěvek podle těchto pravidel, bude moci z prostředků penzijního připojištění čerpat pouze doživotní anuitu (důchod) vymezenou podle zásad stanovených zákonem, která zajistí spolu s důchodem poskytovaným ze „státního“ důchodového pojištění výrazně vyšší úroveň budoucích důchodů takto spořících účastníků oproti těm současným. **Budou vytvořeny i podmínky pro zaměstnanecké penzijní plány umožňující předčasné odchod do starobního důchodu u zaměstnanců vykonávajících namáhavé a rizikové práce.**

Pokud by byl realizován návrh ČMKOS, vládou navrhované povinné důchodové spoření by nebylo potřeba zavádět. Jeho cíle by naplnila reforma penzijního připojištění se státním příspěvkem, jejíž implementace si vyžádá výrazně nižší náklady na straně veřejných financí, a to jak díky nižšímu objemu státní podpory v rámci změn navrhovaných ČMKOS (cca o dvě třetiny ve srovnání s vládním návrhem), tak díky úspoře značných zřizovacích nákladů státu nezbytných v případě zavádění vládou navrhovaného důchodového spoření (cca 5 až 10 mld. Kč při zahájení).

K provozování výrazně reformovaného soukromého důchodového pilíře bude využita stávající infrastruktura Ministerstva financí a transformovaných penzijních fondů. Nebude třeba zapojovat do jeho fungování Jednotné inkasní místo, jak navrhuje vláda. **Klíčovým přínosem návrhu ČMKOS na provedení důchodové reformy je, že nedojde k oslabení průběžně financovaného důchodového systému, který je při zachování současné sazby pojistného a při provádění parametrických změn dlouhodobě finančně udržitelný a schopen poskytovat převážně většinu pojištěnců sociálně priměřené důchody.** Velká část těchto pojištěnců se proto nebude muset účastnit na rozdíl od vládního návrhu důchodové reformy smě-

řující k nižším důchodům (vezmeme-li do úvahy vládní návrh na řešení dopadů Nálezu Ústavního soudu, který sníží budoucí důchody až o 3 % a snížení důchodu v důsledku účasti na vyvedení části pojistného z průběžného důchodového systému) dobrovolného důchodového spoření.

To, co nejvíce zajímá občany, je výše důchodů, jaké jim český důchodový systém v budoucnosti zajistí. Důchodová reforma má podle ČMKOS smysl, jen pokud nabídne pojištěncům, současným i budoucím, reálnou vizi vyšších důchodů, jimiž budou schopni krýt ve stáří zvýšené životní náklady, které se v důsledku reforem prováděných současnou koaliční vládou, stávají realitou.

Touto otázkou se vládní návrh důchodové reformy nezabývá a jeho ústředním bodem je pouze vyvedení části pojistného ze státního do soukromého důchodového fondu. Ve vládním návrhu uvedené formy výplat důchodů (doživotní anuita, výrazně nižší anuita s tříletou pozůstalostní penzí a výběr sjednané částky v průběhu 20 let) nic nevyovídají o výši soukromého důchodu poskytovaného po skončení spořicí fáze. Obdobně jako u odhadu důsledků vyvedení 3 % pojistného do důchodového spoření na státní rozpočet je i v otázce odhadu celkové výše důchodů vyplácených z průběžného důchodového pojištění a z dobrovolného důchodového spoření účelné použít graf (č. 2) zpracovaný experty Ministerstva práce a sociálních věcí na základě zadání formulovaného Bezděkovou komisí. Vládní variantě důchodové reformy se opět blíží nejvíce varianta I Bezděkovy komise, která počítala, pokud jde o nový soukromý pilíř, se 3 % pojistného hrazeného státem a s dalšími 3 % pojistného hrazeného účastníkem důchodového spoření, tj. celkem se 6 % pojistného v důchodovém spoření oproti 5 %, s nimiž počítá vládní návrh důchodové reformy. Důsledkem této nižší příspěvkové sazby bude další pokles celkové výše důchodu, kterou bude moci účastník obou pilířů důchodového systému očekávat v případě schválení vládní reformy, oproti úrovni, kterou zobrazuje na grafu Varianta I.

Z pohledu do grafu je zřejmé, že vládní důchodová reforma představuje pro současné po-

jištěnce i jejich děti neradostnou perspektivu, pokud jde o výši jejich budoucích důchodů, a to i v porovnání se stavem, kdyby důchodové spoření zaváděno nebylo a existovalo by pouze parametricky upravované dnešní průběžně financované důchodové pojištění (úroveň důchodů tohoto důchodového pojištění v grafu je označena jako základní varianta). **Oproti tomu důchodová refor-**

ma navrhovaná ČMKOS, která se blíží variantě II Bezděkovy komise nabízí věkově mladším pojištěncům výrazně vyšší důchody než vládní varianta a generacím 35letých a mladších, na které se zaměřuje vládní návrh jako na potenciální uživatele důchodového spoření, i výrazně vyšší než současný, parametricky upravovaný důchodový systém.

24. února 2011

PŘEČETLI JSME

Měnový fond kritizuje české penze, reforma se mu nezdá

Vládní návrh penzijní reformy má významného kritika. Mezinárodní měnový fond míní, že navržená reforma neřeší potíže s financováním budoucích penzí a že výhledy příštích důchodců naopak komplikuje.

Fond to napsal v pravidelné zprávě, kterou každý rok hodnotí stav české ekonomiky a dává v ní další doporučení.

Podle měnového fondu má česká vláda v první řadě obnovit rovnováhu veřejných financí. Nejdůležitějším krokem je podle zprávy MMF právě penzijní reforma. Návrh té současné však není dostatečným nástrojem, míní experti MMF.

Penzijní systém dnes stojí takřka výhradně na prvním pilíři v režii státu, který přerozděluje peníze z pojistného stávajícím důchodcům.

Experti chválí, že Češi v prvním pilíři postupně prodlužují povinný věk pro odchod od důchodu. "Samo o sobě to ale udržitelnost průběžného penzijního pilíře nezaručí. Jsou potřeba další parametrické změny včetně úpravy valorizací stávajících důchodů," dodávají.

Dnes se penze každoročně zvyšují o inflaci a třetinu růstu reálných mezd. Jedinou možností úspor je zvyšovat pouze o inflaci.

Navržená penzijní reforma zavádí druhý penzijní pilíř, tedy možnost spořit v soukromých penzijních fondech. Podle MMF je ale jeho účinnost omezena dobrovolností.

Dokonce může zkomplikovat situaci ve státním pilíři. "Do druhého pilíře budou pravděpodobně vstupovat lidé s vyššími platy, aby unikli přerozdělení v prvním pilíři a tím v delším horizontu zhorší tlak na průběžný systém," stojí ve výroční zprávě.

Spoření ve fondu se vyplatí jenom s platem vyšším než 23 tisíc. Více v tabulce:

Penze při spoření v soukromých fondech

Plat	10 000	20 000	30 000	50 000	80 000
Důchod 2012	9 053	10 782	12 753	16 183	21 331
Důchod 2022	9 055	10 970	13 117	16 918	22 623
Důchod 2032	9 058	11 157	13 481	17 653	23 915
Důchod 2042	9 060	11 345	13 845	18 389	25 208
Důchod 2052	9 063	11 532	14 208	19 124	26 500

Zdroj: Návrh penzijní reformy

Poznámka: Penze roku 2012 se počítají podle „malé penzijní reformy“, která začne platit v říjnu 2011. Vliv „velké penzijní reformy“ se na nich tedy neprojeví. Kdo nevyužije opt-out do soukromých fondů, tomu zůstanou penze na úrovni roku 2012 i později. Důchod v roce 2052 předpokládá, že penzista platil soukromých fondům plných 40 let. Tabulka počítá s cenami na úrovni roku 2012.

MMF neskrývá pochybnosti ani nad daňovými změnami, které penzijní reformu provázejí. "Plánované omezení odvodů sociálního pojištění a jeho částečný převod do druhého pilíře sníží rozpočtové příjmy a rozšíří rozpočtový deficit," upozorňují na očekávaný výpadek čtyřiceti miliard.

Expertí připouštějí, že se výpadek překoná zvýšením dolní sazby DPH. "Pokud ale nepřijdou další kroky, vyšší DPH nezajistí rozpočtovou rovnováhu v roce 2016," upřesňují.

Státnímu rozpočtu navíc mohou vyrůst náklady tím, že oslabený první pilíř nezajistí živobytí chudších penzistů.

Aktualne.cz, 24. 2. 2011

PROGRAM ČINNOSTI ODBOROVÉHO SVAZU STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ NA OBDOBÍ 2011 - 2015 mávrh

Činnost odborového svazu bude koncepčně zaměřena:

1. Na spolupodílení se na pokračování reformy územní veřejné správy a na realizaci reformy ústřední státní správy s cílem vybudovat funkční, stabilní, profesionální efektivní veřejnou správu a spoluúčast při řešení související zaměstnanecké problematiky,
2. na začlenění úrazového pojištění do systému a činnosti České správy sociálního zabezpečení,
3. na spolupodílení se na řešení optimalizace a transformace celní správy a spoluúčast při řešení související zaměstnanecké problematiky,
4. na spolupodílení se na transformaci a modernizaci daňové správy a spoluúčast při řešení zaměstnanecké problematiky,
5. na účinnou podporu prohloubení a rozvoje sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání v sektoru veřejné správy a služeb,
6. na prosazení aktivní sociální politiky s tím, že za základ sociálních jistot považujeme oblast zaměstnanosti,
7. na podporu a vytváření podmínek pro další růst vzdělanosti členů,
8. na zlepšení informovanosti členské základny,
9. na prosazení přístupu k řešení mzdových, sociálních a pracovních podmínek jako ke vzájemně propojenému systému, v němž sociálně-ekonomické a pracovní-etické postavení jedince je dáno:
 - a) jeho podílem na rozvoji organizace,
 - b) jeho přínosem k dosažení cílů organizace,
 - c) jeho možností osobního růstu a nezávislosti,
 - d) kvalitou jeho práce a autoritou z ní vyplývající,
10. na prosazení zavedení kvalifikované personální politiky obecně, zvláště pak v oblasti veřejné správy,
11. na podporu všech institutů a opatření, včetně legislativních, která povedou ke zvýšení společenského statusu zaměstnance státní správy a územní samosprávy,
12. na účinnou ochranu členů před přímou a nepřímou diskriminací z důvodu členství v odborovém svazu a na ochranu a podporu volených funkcionářů před diskriminací v zaměstnání z důvodu výkonu odborové funkce, dále pak na účinnou ochranu členů před přímou a nepřímou diskriminací z důvodu pohlaví, sexuální orientace, rasového nebo etnického původu, národnosti, státního občanství, sociálního původu, rodu, jazyka, zdravotního stavu, věku, náboženství či víry, majetku, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině, politického nebo jiného smýšlení, členství a činnosti v politických stranách nebo v politických hnutích,
13. na postupné vybudování funkční územní odborové organizační struktury na bázi pružných organizačních systémů,
14. na účinnou spolupráci s ostatními OS ČMKOS, včetně jejich územních organizací, zejména za účelem koordinace společných akcí včetně vyjednávání o platech a vedení sociálního dialogu
15. na zvýšení členské základny.

I.

V oblasti zaměstnanosti a vzdělávání

1. požadovat zpracování konkrétních regionálně orientovaných projektů zaměstnanosti a souvisejících rekvalifikačních programů, prosazovat, aby součástí programů sociálního rozvoje byly rekvalifikace vycházející ze strategických cílů organizace,
2. požadovat vytváření lepších pracovních podmínek žen a matek, zamezit jakékoliv diskriminaci žen, v praxi prosazovat zásady rovnosti pohlaví,
3. požadovat účinnou kontrolu zajištěnosti a efektivity dalšího vzdělávání zaměstnanců státní správy a územní samosprávy,
4. požadovat vypracování koncepce personální politiky v oblasti státní správy,
5. požadovat a prosazovat uplatňování kvalifikované personální politiky v organizacích územní samosprávy,
6. vytvářet podmínky odborné i organizační pro rozvoj odborového vzdělávání, které připraví odborové funkcionáře zejména pro kolektivní vyjednávání a efektivní vedení sociálního dialogu,
7. prosazovat, aby Svaz měst a obcí ve svém statutu přijal postavení zaměstnavatelské organizace ve smyslu zákona o sdružování č. 83/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

II.

V oblasti pracovních právních

1. trvat na dodržování mezinárodních úmluv a to zejména v otázkách za-

- městnanosti, odměňování, pracovních podmínek a odborových práv a provádět kontrolu jejich dodržování,
2. požadovat, aby ČR ratifikovala Úmluvu MOP č. 151 Pracovní vztahy ve veřejné službě z roku 1978 a Úmluvu MOP č. 154 Kolektivní vyjednávání z roku 1981,
3. prosazovat účinnost zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), včetně přípravy funkcionářů na výkon funkce v podmínkách služebního zákona,
4. spolupodílet se na řešení problémů souvisejících s přípravou novelizace zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů,
5. spolupodílet se na přípravě nového, případně úpravě stávajícího zákona, o obecní policii, pokud takový návrh bude předložen. V této souvislosti usilovat o odpovídající právní a sociální postavení městských a obecních strážníků,
6. podporovat uzavírání kolektivních smluv a dohod,
7. prosazovat a podporovat ochranu odborových funkcionářů před diskriminací,
8. poskytovat všem členům odborového svazu kvalifikovanou, bezplatnou právní pomoc v otázkách pracovních právních, mzdových a sociálních, i bezplatné zastupování v pracovních právních soudních sporech a občanskoprávních i trestních soudních sporech, které mají přímou souvislost s výkonem pracovní činnosti,
9. vytvářet podmínky pro prohlubování právního vědomí členů.

III.

V oblasti mzdové a platové, sociální a sociálně právní

1. prosazovat zabezpečení realizace růstu nominálních i reálných mezd,
2. spolu s ostatními odborovými svazy rozpočtových a příspěvkových organizací usilovat o to, aby růst průměrných platů zaměstnanců v podnikatelské sféře dosahoval úroveň průměrných mezd v podnikatelské sféře a postupně se zlepšovala výdělková situace zaměstnanců veřejných služeb a správy, usilovat o zrušení stávajícího systému odměňování a návrat k systému odměňování platnému do konce roku 2010,
3. v rámci vyjednávání o platech prosazovat odpovídající kompenzace za zvýšené povinnosti a další omezení zaměstnanců veřejné správy,
4. prosadit právní úpravu mechanismu vyjednávání o platech ve veřejné správě a službách,
5. podporovat valorizaci minimální mzdy a zaručené mzdy,
6. požadovat valorizaci životního minima v rozsahu, které, v kombinaci s ostatními sociálními dávkami, zajistí uspokojování základních životních potřeb i sociálně nejslabším vrstvám, prosazovat valorizaci všech sociálních dávek v rozsahu kompenzujícím v nejvyšší možné míře rostoucí životní náklady a u důchodů zohledňující též růst mezd,
7. prosazovat v rámci důchodové reformy zachování solidárního průběžně financovaného důchodového pojištění (bez vyvedení části pojistného do povinného spoření) a posílení prvků zaměstnavatelsko zaměstnaneckého důchodového pojištění v privátním a veřejném sektoru,
8. prosazovat zachování FKSP nebo obdobného fondu s možností analogického používání a zároveň požadovat zvýšení základního přídelu do těchto fondů,
9. pravidelně posuzovat stav péče o seniory a prosazovat konkrétní opatření k zaručení práv starších lidí na sociální a životní jistoty a na slušný život ve stáří. Za tímto účelem zintenzivnit spolupráci s asociací důchodců - odborářů při ČMKOS.

IV.

V oblasti organizační a stylu práce

1. dále zkvalitňovat organizační a informační činnost IPC,
2. pokračovat v realizaci funkčního informačního systému OS,
3. posilovat systematicky důvěru v odpovědnost a iniciativu odborových funkcionářů a tím zvyšovat jejich autoritu, přičemž maximálně uplatňovat a prohlubovat kolektivní a týmový styl práce,
4. vytvářet pozitivní mediální politiku o činnosti odborů.

ZPRÁVA O ČINNOSTI ODBOROVÉHO SVAZU STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ 2007 – 2010

(redakčně kráceno a upraveno)

Předkládaná zpráva o činnosti OS za období od V. sjezdu OS státních orgánů a organizací, konaného v březnu 2007, do VI. sjezdu OS, konaného v březnu roku 2011, shrnuje informace o nejdůležitějších činnostech OS. Činnost OS byla v daném období podstatně ovlivněna podmínkami, vyplývajícími z pokračujícího celospolečenského transformačního procesu po vstupu ČR do EU. Především se jednalo o pokračující harmonizaci právního řádu ČR s právním řádem EU, pokračující reformou státní správy, organizačními změnami, spouštějícími v optimalizaci, respektive restrukturalizaci organizačních struktur a funkčních míst v organizačních složkách státu a územních samosprávných celků, zejména státních příspěvkových organizacích, z nichž část byla transformována počínaje rokem 2007 na veřejnoprávní subjekty (veřejné instituce). Nelze opomenout účast OS na legislativním procesu souvisejícím s novým zákoníkem práce a důsledky realizace zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

OS s pomocí orgánů OS plnil úkoly vyplývající z V. sjezdu OS, stanov OS, organizačního řádu OS, programu činnosti na období 2007 – 2011 přijatého sjezdem OS, dalších vnitrosvazových předpisů a obecně závazných právních předpisů, zejména zákoníku práce.

Předsednictvo výboru OS bylo zpočátku patnáctičlenné, a to do května 2007, kdy výbor sekce veřejné správy zvolil dalšího zástupce do předsednictva (Ing. Gaňovou). Do prosince 2008 bylo tudíž předsednictvo výboru OS šestnáctičlenné. Po rozdělení sekce OP MV ČR na dvě samostatné sekce, OP MV ČR + vězeňská služba ČR, se stal členem předsednictva výboru OS předseda nové sekce vězeňská služba ČR Bc. Malý a předsednictvo výboru OS bylo od tohoto data sedmáctičlenné. Předsednictvo výboru OS zasedalo za volební období celkem na 28 řádných zasedáních, na 1 mimořádném zasedání a 3x hlasovalo v neodkladných záležitostech formou „per rollam“. Předsednictvo výboru OS pracovalo na základě předem schváleného programu činnosti, který vycházel z programu OS. Program jednání byl v průběhu volebního období v některých bodech aktualizován tak, aby mohl řešit aktuální problematiku, vycházející z potřeb OS (jednalo se např. o změnu daňového systému v oblasti příjmové stránky státního rozpočtu, zavedení „rovné daně“, „superhrubé mzdy“, optimalizaci počtu pracovních míst ve státní správě, problematiku snižování schodku státního rozpočtu apod.) Ke všem projednávaným otázkám zaujímal stanoviska, která byla bezodkladně sdělována prostřednictvím web stránek a periodika NOS členské základny.

Výbor OS (po celkové době 40členný) se sešel v průběhu volebního období celkem na 10 řádných zasedáních (z toho 6x zasedání dvoudenní a 4x jednodenní). Součástí každého zasedání výboru OS byla písemná nebo ústní podrobná informace o činnosti OS za období mezi jeho zasedáními. Výbor OS projednával kromě činnosti OS rovněž problematiku související s rozpočtem OS (kontrola čerpání a schvalování na další období), majetkové aktivity OS, konkretizaci úkolů vyplývajících z programu činnosti OS a další základní problematiku činnosti OS.

Během volebního období měl OS zastoupení ve Sněmu ČMKOS, a to kromě předsedkyně OS nejprve 4 zástupci a od roku 2008, podle stavu členské základny, 3 zástupci. Zástupci ve Sněmu ČMKOS měli možnost prezentovat problematiku a specifika činnosti našeho OS v rámci ČMKOS a aktivně se podíleli na dalším směřování činnosti ČMKOS ve vztahu k členským OS v ní sdružených. Předsedkyně OS se rovněž pravidelně účastnila jednání Rady ČMKOS, což je orgán, který realizuje program činnosti ČMKOS schválený sjezdem ČMKOS a konkrétní úkoly a závěry přijaté Sněmem ČMKOS. Rada ČMKOS se schází zpravidla jedenkrát měsíčně. Předsedkyně OS byla rovněž v tomto volebním období členkou pracovního týmu Rady hospodářské a sociální dohody (RHSD) pro mzdy a platy a pracovního týmu RHSD pro veřejné služby a správu. Do těchto funkcí byla jmenována Radou ČMKOS. Současně byla po celé období náhradním členem výkonného výboru RHSD, jehož jednání se zúčastňovala dle potřeby, pokud byla projednávána problematika, která byla předmětem jednání pracovních týmů a dotýkala se bezprostředně platů a mezd v oblasti rozpočtové a příspěvkové sféry (ROPO), event. přímo zájmů našeho OS. V průběhu hodnoceného období předsedkyně OS vykonávala funkci mluvčí ROPO, členů ČMKOS. Její hlavní činností byla koordinace postupů OS v oblasti platů a mezd. Orgány OS (předsednictvo výboru OS a výbor OS) byly pravidelně informovány o závěrech těchto jednání a postupech, které byly na závěr jednání přijímány. Rovněž členská základna byla prostřednictvím web stránek a NOS o aktuální problematice informována zásadních otázkách a problémech v této oblasti. OS rovněž úzce spolupracoval s jednotlivými odbornými odděleními ČMKOS, zejména s odděleními právním a sociálně-ekonomickým. Tuto spolupráci považuje OS za nezastupitelnou a je ve vlastním zájmu OS v ní pokračovat i v dalším období. Členem legislativní rady ČMKOS je JUDr. Vít Samek, který působí rovněž jako odborný poradce OS. OS dále úzce spolupracuje se Asociací tajemníků městských a obecních úřadů, Asociací hejtmánů krajských úřadů, se Svazem měst a obcí. Tato spolupráce je velmi významná zejména z důvodu prezentace stanovisek OS a vysvětlení zvolených postupů činnosti OS a vzájemně informovanosti.

Základním informačním zdrojem pro potřeby ZO a MO, sdružených v našem OS jsou NOS, který OS vydává v počtu cca 22 čísel ročně. NOS je od roku 2006 vydáván rovněž v elektronické podobě, která je v současné době rozesílána na cca 230 adres. Vzhledem k počtu ZO a MO v našem OS (698) je to stále velmi nízký počet a bude nutné v dalším volebním období věnovat propagaci této formy zvýšenou pozornost. Dalším významným zdrojem informací pro členskou základnu OS jsou web stránky OS, které jsou hojně navštěvovány a jsou aktuálním zdrojem informací pro naše členy. Web stránky OS slouží ovšem nejenom členům OS ale rovněž ostatním zaměstnancům a jsou v řadě případů i popudem k založení nových odborových organizací. Ze statistických přehledů je zřejmé, že významný počet návštěv web stránek se odehrává v pracovní době a navštěvují je i subjekty, které nejsou v žádném vztahu k našemu OS. Jedná se zejména o subjekty ze sektoru veřejných služeb a správy, a to jak zaměstnance, tak i zaměstnavatele.

OS je rovněž členem Mezinárodní internacionály veřejných služeb (PSI) a Evropské federace odborových svazů veřejných služeb (EPSU). OS je rovněž členem stálé komise pro

národní a evropskou administrativu EPSU a stálé komise pro regionální a komunální administrativu EPSU. Jednáni komisí se zúčastňovala předsedkyně OS. Zasedání probíhají obvykle 2x ročně. V rámci těchto komisí jsou konzultovány zejména otázky legislativní problematiky, kolektivního vyjednávání, tarifního vyjednávání o platech, sociálním dialogu, problematiky veřejných služeb a správy apod. s příslušnými zástupci PSI a EPSU a informace o problematice v ostatních členských svazech.

Členská základna

Na V. sjezdu Odborového svazu státních orgánů a organizací byl uveden stav členské základny k 30. 6. 2006, kdy OS sdružoval v 749 ZO a MO celkem 30 725 členů, z toho 25 387 aktivních, 5338 důchodců a 204 individuálních členů.

Ke 30. 6. 2010 sdružoval OS 698 ZO a 25 632 členů z toho 252 individuálních členů. Porovnání stavu členské základny k 30. 6. 2006 (V. sjezd OS SOO) a k 30. 6. 2010 ukazuje pokles o 51 ZO a MO o 5093 členů, z toho pokles důchodců činí 604 členů.

Spolupráce s odvětvovými sekcemi

Spolupráce odvětvových sekcí v souladu se stanovami OS probíhá samostatně, neboť sekce jsou v rámci OS zcela autonomní. Koncepční zaměření činností jednotlivých sekcí může objektivně hodnotit pouze členská základna sekce na konferenci sekce nebo při jednání orgánů sekce. Sekce v souladu s platnými dokumenty OS řeší profesní a odvětvové otázky v celém rozsahu odborové činnosti samy. OS předkládají návrhy na řešení požadavků v tom případě, kdy jejich možnost řešení přesahuje možnosti sekce nebo kde potřebují pomoc ze strany orgánů OS. Zpravidla se jedná o pomoc při řešení problémů v oblasti legislativní, pracovníprávní, mzdové, v otázkách týkajících se pracovních podmínek a v případě organizačních změn. Na jednotlivé žádosti o pomoc ze strany sekcí vedlo vedení OS, zejména předsedkyně OS, řadu jednání s jednotlivými zaměstnavateli, zpravidla za účasti zástupce příslušné sekce. Tato jednání, zejména konkrétní výsledky, byla ve většině případů úspěšná. O průběhu jednání byla vždy informována členská základna nejen příslušné sekce, ale v řadě případů členská základna OS jako celku. Za velmi úspěšně lze mimo jiné jmenovat jednání ve věci transformace celní správy, opakovaná jednání vedení sekce územních finančních orgánů o platových požadavcích zaměstnanců územně finančních orgánů, jednání ve prospěch zaměstnanců úřadů práce, zaměstnanců vykonávajících agendu státní sociální podpory. OS inicioval řadu samostatných jednání, kde byla řešena konkrétní problematika jednotlivých sekcí s příslušnými orgány státní správy a samosprávy, která vedla k omezení negativních dopadů na činnost jednotlivých segmentů v této oblasti a přispěla v řadě případů k uklidnění znepokojivé situace, která mnohdy vznikla z důvodů částečných nebo pozdních informací.

Spolupráce OS se základními a místními organizacemi v OS

Kromě přímého kontaktu funkcionářů OS s vedením sekcí a prostřednictvím konferencí sekcí s funkcionáři ZO a MO usilovala předsedkyně OS a místopředsedové OS o co nejužší vazbu přímo s funkcionáři ZO a MO a členskou základnou, protože tato vazba je neodlučitelnou součástí výkonu funkce. Jednalo se zejména o snahu o co nejužší zpětnou informační vazbu mezi funkcionáři na všech úrovních a členskou základnou OS, jejíž součástí je i ověřování názorů a stanovisek přímo v ZO a MO tak, aby činnost OS vždy reflektovala většinové názory členské základny. Stejně závažný byl i zájem o činnost a problémy ZO a MO, snaha pomoci ZO a MO v jejich problémech, pokud taková situace existovala, nalezením účinných forem pomoci ze strany OS. Šlo rovněž o podporu autority odborových funkcionářů na všech úrovních, jak směrem k členské základně, tak i ve vztahu k zaměstnavateli. Neméně důležitým faktorem návštěv v ZO a MO byly žádosti o pomoc při jednání se zaměstnavatelem v případech, kdy se z nejrůznějších důvodů jednání komplikovala nebo v některých případech zcela uvázla na mrtvém bodě. V těchto případech vystupovala OS ve vztahu zaměstnavatel a příslušná odborová organizace jako ze strany ZO nebo MO zmocněný vyjednávač. Případy, které byly řešeny tímto způsobem, ve většině případů byly vyřešeny ve prospěch obou stran, tzn. ku prospěchu jak členů odborové organizace i ostatních zaměstnanců. Jedním z velmi dobrých příkladů byla pomoc zástupců OS, zejména předsedkyně OS, při přípravě a realizaci procesních a personálních auditů, které byly realizovány jak na některých segmentech státní správy tak i v subjektích samosprávy. Společným úsilím zástupců OS a příslušných ZO či MO se podařilo prosadit řadu pozitivních změn oproti původním návrhům doporučených externími zpracovateli. Intenzivním jednáním se mimo jiné podařilo v některých případech velmi výrazně snížit počty uvolňovaných zaměstnanců. OS zajišťoval právní konzultace jak právníkem OS tak i ze strany právního oddělení ČMKOS.

Dalším závažným důvodem návštěv ZO a MO a konzultací bylo řešení stížností na neoprávněné postupy zaměstnavatelů vůči zaměstnancům, odborové organizaci nebo přímo proti konkrétním funkcionářům příslušné ZO nebo MO. Jednalo se téměř ve všech případech o velmi závažné stížnosti, z nichž větší část se podařilo vyřešit na úrovni organizace. Vyskytly se ovšem i ojedinělé případy, kdy došlo k tak závažnému porušení právního řádu ČR, nebo zásadní neúnosné situaci v oblasti personální politiky, týkající se zejména problematické úrovně řízení, které bylo nutno prostřednictvím OS řešit se zřizovatelem organizace (příslušným resortem).

Předsednictvo VOS a rovněž výbor OS se intenzivně zabývalo také otázkou průběžného vzdělávání funkcionářů OS, ZO a MO. Po dohodě s oddělením vzdělávání ČMKOS bylo přistoupeno k tomu, že OS prioritně využíval vzdělávacích programů, které nabízely jednotlivá vzdělávací centra a které byly pravidelně zveřejňovány v NOS a na web stránce OS. OS v tomto volebním období zahájil systematické vzdělávání funkcionářů ZO a MO, které je cílově zaměřeno na prohloubení a upevnění znalostí v oblasti pracovníprávních předpisů.

Informační a poradenská centra OS

Velmi důležitou součástí OS jsou informační a poradenská centra, kterých působí v rámci ČR celkem 8. Každé IPC je obsazeno jedním zaměstnancem, který zajišťuje komplexní servis pro ZO a MO v dané lokalitě působnosti. Stěžejní činnost těchto pracovišť spočívá v osobním a písemném kontaktu se ZO a MO, v účasti na členských schůzích (konferencích) a jednáních závodních výborů. Cílem činnosti zaměstnanců IPC je mít dobrý přehled

o situaci v jednotlivých ZO a MO v působnosti příslušného pracoviště IPC a na základě dobré znalosti činnosti ZO a MO jim poskytovat veškeré služby, které si vyžádají. Případné problémy jsou řešeny i za pomoci a úzké spolupráce se sekretáři sekci, zaměstnanci OS a orgány OS. Zaměstnanci IPC poskytují metodickou pomoc v celé šíři činnosti vymezené dokumenty OS, zejména stanovami OS. Jedná se zejména o jednoúřadní pracovní právní poradenství, informace ke kolektivním smlouvám a kolektivnímu vyjednávání, sociálním fondům obcí, FKSP, hospodaření s odborovým majetkem a finančními prostředky příslušných ZO a MO apod.

V průběhu roku svolávají zaměstnanci IPC porady předsedů závodních výborů, regionálních zástupců sekci (zejména sekce veřejné správy). Pro ZO a MO zajišťují školení, zejména v oblasti hospodaření, pracovníprávních předpisů, BOZP a v dalších oblastech a tématech, dle specifických požadavků a problematiky daného regionu či jednotlivých ZO nebo MO. Zaměstnanci IPC ve spolupráci s OS mimo jiné rovněž organizačně zajišťovali také školení funkcionářů k zákoníku práce, školení hospodářů k zákonu o účetnictví. Tato školení se osvědčila a budou organizována i nadále.

Zaměstnanci IPC se rovněž pravidelně účastní konferencí jednotlivých sekci v rámci OS. Průběžně spolupracují se sekretáři sekci v zájmu úzké provázanosti činnosti. Sekretáři sekci se rovněž zúčastňují porad pracovníků IPC s vedením OS. Cílem těchto porad je, kromě běžné agendy, operativní řešení různých situací, které považují pracovníci IPC za závažné, a které se až na výjimky vztahují k pomoci ZO a MO, případně k problematice členské základny, jejíž aktuální stav je vždy předmětem jednání. V zájmu dodržení co největší operativnosti v činnosti IPC je zásada, že většina pracovního fondu pracovníků IPC musí být věnována návštěvám ZO a MO, případně přímým akcím zejména vzdělávacího charakteru pro členskou základnu. V době konání odborových protestních akcí, jichž se OS zúčastní, veřejných mítinků odborů se zástupci ZO a MO případně s občany, petičních akcí a vzdělávacích programů a seminářů, jsou pracoviště IPC nezastupitelnými organizačními články OS v daném regionu. Rozsah působnosti IPC při organizaci akcí, které organizuje OS nebo ČMKOS, je odvislý od charakteru akce a zvoleném způsobu její organizace, o němž rozhoduje OS sám nebo v úzké spolupráci s ČMKOS.

Kromě výše uvedené agendy a činnosti zajišťují zaměstnanci IPC také další úkoly související zejména se stálou kontrolou stavu členské základny a s dodržováním odvodu podílu z členských příspěvků OS. V souvislosti s institutem individuálního členství, které je umožněno stanovami OS, vedou veškerou agendu související s individuálním členstvím a poskytují těmto členům OS jimi požadované služby. Pracoviště IPC zajišťují rovněž distribuci poukazů na svazovou letní a zimní rekreaci a s tím související agendu. Další, doplňující činnosti IPC, je agenda související s nárokovými podporami pro členy OS, které jsou vypláceny v souladu se statutem podpůrného a sociálního fondu OS.

Všichni pracovníci IPC jsou delegováni ze strany OS jako zástupci OS v regionálních radách ČMKOS, kde prezentují stanoviska OS k příslušným dokumentům, zúčastňují se akcí pořádaných RROS ČMKOS, včetně akcí mezinárodních a zpětně o své působnosti v RROS ČMKOS informují OS. V nutné míře zásadní otázky řešené RROS ČMKOS průběžně konzultují s OS.

Významným způsobem a zcela nezastupitelným se zaměstnanci IPC podíleli na zakládání nových ZO a MO, na pomoci nově zvoleným funkcionářům ZO a MO apod. Bez jejich každodenní činnosti by OS nemohl v žádném případě zajišťovat kvalitní servis pro ZO a MO, stabilitu členské základny apod.

Odborná poradenská činnost

Nejčastějším druhem poradenství je poradenství v pracovníprávní oblasti. Pracovníprávní poradenství je s výjimkou odměňování poskytováno členům a funkcionářům OS právníkem OS a právníky regionálních právních rad ČMKOS (RPP ČMKOS). Dotazy adresované právníku OS lze co do formy rozdělit na písemně zasláné buďpoštou nebo elektronicky a ústně prezentované buď telefonicky nebo přímo osobní účastí tazatele v právním oddělení OS. Přitom výrazně početně převládají dotazy telefonické, narůstá však počet elektronických dotazů a vzrůstá četnost osobních návštěv členů a funkcionářů ZO.

Tematicky zůstávají dotaz i právní pomoc téměř nezměněny. Největší skupinu dotazů tvoří problémy s ukončením pracovního poměru. V souvislosti s úspornými opatřeními vlády markantně narostlo na přelomu roku 2010 a 2011 poradenství v této oblasti. Totéž se týká i oblasti mezd a platů.

OS nevede přesnou statistiku četnosti právního poradenství poskytovaného právníkem OS. Jedná se však o počet v řádu několika set dotazů ročně. Zvláště časově náročné jsou konzultace poskytované při osobních návštěvách členů zejména v případech, kdy již došlo ke sporu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem a zaměstnanec hledá pomoc při řešení své situace, která je v řadě případů možná jen soudní cestou. Samostatnou formou právního poradenství poskytovanou funkcionářům ZO je posuzování pracovních řádů a jiných vnitřních předpisů zaměstnavatele. Vezme-li v úvahu, že právník OS vyjma poskytování právního poradenství, posuzování vnitřních předpisů zaměstnavatele, sepisuje také soudní žaloby a zastupuje členy před soudem, je jeho zatížení maximální.

Zásadní formou právní pomoci je zastoupení členů OS před soudem, které je poskytováno v souladu s řádem právní pomoci ve srovnání s pracovním nebo služebním poměru, v oblasti sociálního zabezpečení a v občanskoprávních a trestních věcech, za předpokladu, že přímo souvisí s výkonem práce. Zastoupení u soudu je poskytováno bezplatně, účastník si hraje pouze náklady řízení (nemá-li výjimečně předsednictvem OS s přihlednutím k povaze věci a sociálním poměrům žadatele rozhodnuto jinak). Zastoupení před soudem bylo členům OS ve sledovaném období poskytováno prostřednictvím právníka OS a prostřednictvím právníků RPP ČMKOS. Jen výjimečně jsou odborovým svazem uzavírány mandátní smlouvy s advokáty. Tato forma je používána u zvláště složitých případů nebo v případech trestního stíhání členů OS, kdy k obvinění nebo k obžalobě dojde v souvislosti s výkonem práce. OS se podařilo postupně vytvořit určitou síť spolupracujících advokátů, z nichž 3 působí na území Čech (z toho 2 v Praze) a 2 na území Moravy (Brno). Počet členů zastupovaných advokáty roste. Až na výjimky se jedná především o městské a obecní strážníky a o příslušníky vězeňské služby. Tyto skupiny zaměstnanců jsou nejvíce ohroženy podáváním trestních oznámení ze strany obviněných, odsouzených nebo občanů, proti nimž městští strážníci zasahují. Kvalitní právní zastoupení prostřednictvím zkušeného advokáta se specializací na trestní právo je zde nezbytné.

Celková úspěšnost soudních sporů se pohybuje kolem 75 %, přičemž dopočet do 100 % vytvoří pouze neúspěšné spory, nýbrž i mimosoudní vyrovnání, popř. zpět vzetí žaloby. Zásadním problémem zůstává délka soudních sporů. Průměrná délka soudního sporu z pracovníprávní oblasti činí 1,5 roku a začíná se prodlužovat. Výjimkou však nejsou spory trvající 3 a více let. Nedávno byl ukončen pracovníprávní spor o neplatnost výpovědi, který opakovaně prošel soudy všech instancí. Spor ukončil až Ústavní soud, který předcházející rozhodnutí zrušil a věc se svým právním stanoviskem vrátil zpět Městskému soudu v Praze, který jej rozhodl ve prospěch žalobce až po osmi letech. Z hlediska zaměstnance jako účastníka sporu je tato délka nepřiměřená. Pozitivem je, že u soudů I. stupně působí pracovníprávní senáty se specializovanými soudci.

Zmínit je třeba i skutečnost, že právní pomoc zastoupením u soudu není poskytována zcela automaticky. Za období od minulého sjezdu bylo poskytnutí právní pomoci 2 členům odmítnuto, a to z toho důvodu, že jimi požadované žaloby byly natolik důkazně nepodložené nebo vycházely pouze ze subjektivních pocitů žadatelů, takže by v soudním řízení nemohly obstát. V jednom případě byla právní pomoc zastoupením před soudem členovi odňata na žádost právníků RPP, která písemně dokladovala, že člen její práci před soudem máří tím, že samostatnými návrhy vstupuje bez jejího vědomí do řízení. Výsledkem bylo, že protistrana ustoupila od dojednané dohody o smírném narovnání.

Zvýšení právní gramotnosti ZO a jejich členů bylo v uplynulém období (kromě akcí pořádaných na centrální úrovni) zajišťováno školením ZO zaměstnanci kanceláře OSSOO na mikroregionální úrovni formou školení nově vzniklých ZO v oblasti pracovního práva, kompetenci odborů a kolektivního vyjednávání. Kromě nových ZO se školení zúčastnili i členové ZO z blízkého okolí.

Právní pomoc byla zajišťována i v případech, a nutno poznamenat, že tyto případy mají vzestupnou tendenci, kdy u zaměstnavatele působí více odborových organizací, které nejsou z týchž odborových svazů, případně jsou samostatně evidovány u ministerstva vnitra ČR. Rozpory se projevují zejména při kolektivním vyjednávání, kdy všechny zúčastněné organizace musejí postupovat ve vzájemné shodě. Situace byla řešena účastí pracovníků kanceláře OSSOO při jednotlivých problémových jednáních.

Za období od minulého sjezdu byla poskytnuta členům OSSOO právní pomoc zastoupením u soudu prostřednictvím právníků regionálního právního poradenství ČMKOS, advokátů a zaměstnance kanceláře OSSOO v případě 74 soudních sporů.

V současné době je v běhu, shodou okolností, rovněž 74 soudních případů, z čehož je 12 členů zastupeno prostřednictvím regionálního právního poradenství ČMKOS, 20 členů prostřednictvím advokátů a 42 členů prostřednictvím zaměstnance kanceláře OSSOO.

V září roku 1998 uzavřel OS se Sdružením nájemníků ČR (SON) dohodu o vzájemné spolupráci při zajišťování oprávněných práv nájemců a uživatelů bytů. Dohoda umožňuje členům OS využívat za velmi výhodných podmínek (bezplatně) právní a odborné služby poskytované odbornými pracovníky SON, s výjimkou služeb advokátů. OS je kolektivním členem SON na základě každoročně uzavírané dohody. Kolektivní členství OS v SON umožňuje členům OS využívat bezplatně právní a odborné poradenství SON. Na poradnu v budově DOS Praha 3 se obraceli i představitelé ZO OS v zastoupení členů ZO.

Kolektivní vyjednávání

V uplynulém období od posledního sjezdu se odborové organizace v rámci kolektivního vyjednávání snažily dosáhnout toho, aby kolektivní smlouvy upravovaly platová a další práva zaměstnanců v pracovníprávních vztazích ve vyšším rozsahu než minimum stanovené zákoníkem práce a dalšími právními předpisy. Při kolektivním vyjednávání se v uplynulém období významně projevoval princip smluvní svobody, což je dáno přijetím nového zákoníku práce, podle kterého práva nebo povinnosti v pracovníprávních vztazích mohou být upravena odchylně pokud to není zákonem přímo zakázáno nebo pokud z povahy ustanovení zákoníku práce nevyplývá, že se od něj není možné odchylnit. Kolektivní vyjednávání tak v rámci našeho odborového svazu dostalo úplně nový rozměr, nabylo na významu a v některých oblastech doznává zásadních změn.

Pokud se týká legislativních změn majících dopad do oblasti kolektivního vyjednávání, byla novelizována vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb. Podstatou této novely bylo snížení základního přídele, kterým je fond tvořen a to ze 2 % na 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů. Snížení tvorby FKSP se již nyní v rámci kolektivního vyjednávání negativně projevuje v omezení poskytování různých benefitů, jako např. penzijního příspěvku, poskytování příspěvků na rekreaci zaměstnanců, na závodní stravování apod. Bylo novelizováno ustanovení § 192 zákoníku práce, kdy náhradu platu po dobu dočasné pracovní neschopnosti zaměstnavatel poskytuje po dobu prvních 21 kalendářních dnů. Zde je velkou snahou odborových organizací prosadit prostřednictvím kolektivních smluv proplácení prvních tří dnů pracovní neschopnosti zaměstnanců, případně proplácení těchto dnů alespoň v kritických obdobích, jako je chřipková epidemie apod.

Z hlediska kvality uzavíraných kolektivních smluv, a to jak po formální tak i obsahové stránce, je možné konstatovat, že došlo k jejich výraznému zlepšení. Tuto skutečnost lze přičítat konzultační i metodické činnosti ze strany odborového svazu, tj. pravidelnému vyvádění metodických pomůcek pro uzavírání kolektivních smluv a dalším zkvalitňování komunikace přímo se ZO prostřednictvím elektronické pošty, jejíž využívání má stále vzestupnou tendenci. Značný časový prostor je však stále věnován osobním konzultacím poskytovaným odbornými zaměstnanci OS přímo v ZO, a to jak v souvislosti s přípravou návrhů kolektivních smluv tak i při vlastním kolektivním vyjednávání. Nejsou výjimečné ani situace, kdy ZO navrhuje řešení problému uzavření kolektivní smlouvy nebo plnění závazků z kolektivní smlouvy prostřednictvím zprostředkovatele. Tuto funkci v první etapě zabezpečují odborní zaměstnanci OS, jejichž činnost v této oblasti je funkcionáři ZO hodnocena pozitivně.

Úroveň a rozsah kolektivního vyjednávání lze hodnotit i na základě dotazníkového šetření, které se provádí v rámci ČMKOS. Údaje poskytnuté základními odborovými organizacemi

zpracovává firma Trexima s tím, že je podle zadaných okruhů smluvních závazků člení do souhrnných výstupních tabulek. Závěry z vyhodnocení kolektivních smluv se dále promítají do příslušného metodického doporučení pro přípravu a uzavírání kolektivních smluv. Ze zjištěných analytických údajů vyplývá, že odborovým organizacím začleněným do našeho OS, se nejlépe daří prosazovat plnění v sociální oblasti. Jedná se především o sociální fond, jehož tvorba a užití bylo dohodnuto téměř ve všech kolektivních smlouvách obcí, jejichž podklady máme k dispozici. Průměrné procento přídělu do sociálního fondu dosáhlo 3,5 % z celkového objemu prostředků vynaložených na platy, což je ukazatel výrazně příznivější, než povinný příděl do FKSP. Na standardní úrovni se udržuje vyjednávání o pracovních nárocích, platech a otázkách bezpečnosti práce zaměstnanců a pracovního prostředí. Pokud se týká pracovních nároků, největší počet závazků byl zaměřen na poskytnutí pracovního volna bez náhrady mzdy nad rámec právních předpisů. Jedná se např. o pracovní volno bez náhrady mzdy matkám pečujícím o dítě, při úmrtí rodinného příslušníka, uvolnění na činnost vedoucích dětských táborů, studium při zaměstnání atp. V oblasti platů byla obsažena především obecná ustanovení o poskytování informací, termíny splatnosti platů a bližší podmínky pro poskytování nadtarifních složek platů. Jako problematické se jeví uvedení konkrétních ustanovení, jako např. limitu prostředků na platy včetně jejich dalšího členění, údajů o průměrném výdělku, průměrném osobním a zvláštním příplatku apod. Problémy s příliš obecnou formulací přetrvávají i na úseku BOZP.

V zájmu dalšího zkvalitnění obsahu kolektivních smluv je nezbytné, aby odborový svaz měl informace o co největším počtu uzavřených kolektivních smluv tak, aby výsledky hodnocení jejich obsahu mohly být považovány za skutečně reprezentativní. Z tohoto důvodu v loňském roce Rada ČMKOS schválila projekt „Rozšiřování a zvyšování rozsahu a kvality poskytovaných služeb pro zaměstnance prostřednictvím sociálního dialogu a pomocí rozvoje lidských zdrojů sociálních partnerů ČMKOS a ASO“. Nedinou součástí tohoto projektu je kvalitní vytvoření a další rozšiřování on-line informačního systému o rozsahu kolektivního vyjednávání. Prvním krokem k realizaci této aktivity v rámci našeho odborového svazu je vytvoření a úprava elektronického dotazníku na podmínky našeho odborového svazu, pro sběr dat o rozsahu kolektivního vyjednávání od základních odborových organizací. Sběr těchto údajů je doposud prováděn pomocí papírového nebo elektronického formuláře a výstupy jsou zpracovávány ručně zaměstnancem odborového svazu. Přičemž zatratnost zasláných dotazníků je stále velmi nízká.

V rámci již zmíněného projektu probíhalo v jednotlivých letech vzdělávání pro členy základních odborových organizací zejména v oblasti pracovních vztahů a kolektivního vyjednávání. Toto vzdělávání probíhá i v současné době a jeho ukončení je plánováno v polovině letošního roku. Cílem tohoto vzdělávání bylo a je připravit členy odborových orgánů k řešení problémů spojených s kolektivním vyjednáváním tak, aby se stali rovnocennými partnery zaměstnavatelů. Tyto semináře odborový svaz plánoval jako jednodenní v rozsahu cca 8 hodin, což se velmi osvědčilo. Semináře se uskutečnily na celém území ČR v jednotlivých regionech. Výstupy z těchto školení výrazně přispívají k dalšímu rozvoji posilování postavení odborových organizací ve vztahu k zaměstnavatelům, i posílení role v oblasti působení na jednotlivé členy odborů, ale i na zaměstnance neobdobře. Pokud se týká vzdělávání základních odborových organizací v oblasti kolektivního vyjednávání zabezpečované zaměstnanci odborového svazu, byla v uplynulém období kladena hlavní priorita na proškolení jak nově zvolených závodních výborů tak zejména závodních výborů základních odborových organizací, které nově vznikly. Důraz při školení byl kladen zejména na vlastní postup kolektivního vyjednávání, v rámci platných právních předpisů a obsah kolektivních smluv, včetně jejich příloh.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Inspekce BOZP své poslání realizuje na základě zákonných oprávnění (zákoník práce) a na základě schválených zásad činnosti OS v oblasti BOZP. Nový zákoník práce (zákon č. 262/2006 Sb. v platném znění) omezil možnosti inspektorů bezpečnosti práce oproti předchozímu zákoníku práce (zákon č. 65/1965 Sb.). Činnost v našem odborovém svazu zajišťují 3 placení inspektoři, z toho 2 na poloviční úvazek. Každý rok probíhají vyjednávání s poskytovatelem finančních prostředků (MPSV) ze státního rozpočtu na činnost odborů v oblasti BOZP o obsahu a podmínkách smlouvy na příslušný kalendářní rok. Poskytovaná výše dotace je odvislá od počtu členů odborového svazu a počtu placených inspektorů. Dotace však nepokrývá skutečné náklady a ty jsou hrazeny z prostředků odborového svazu. Ročně se jedná cca o 100 000 Kč.

Činnost inspekce BOZP byla především zaměřena na poskytování odborného poradenství ZO, jejím funkcionářům a ostatním zaměstnancům a na kontrolu pracovišť z hlediska BOZP. Profesionální způsobilost inspektorů zaručuje vysokou kvalitu přijatých rozhodnutí včetně jejich realizace při výkonu metodické pomoci a kontrolní činnosti.

Ve sledovaném období se uskutečnilo 1847 kontrol a metodických pomoci a bylo zjištěno 606 závad. Nejvíce nedostatků bylo zjištěno v nedodržování ustanovení zákoníku práce, který stanoví povinnost zaměstnavatele vyhledávat rizika práce, zjišťovat jejich příčiny a zdroje a přijímat opatření k jejich odstranění. Současná legislativa stanoví především cíle a priority bezpečnosti a méně již způsoby, jak jich dosáhnout. Činnost odborně způsobilých osob v prevenci rizik se stává stále náročnější. Jsou kladeny vyšší požadavky na znalost předpisů a na jejich správné použití v praxi. Další závažná zjištění jsou v oblasti provádění revizí a kontrol elektrických zařízení, kotelen a zdvihacích zařízení. Přestože tyto služby pro zaměstnavatele převážně zajišťují odborné firmy, zaměstnavatel nezná ustanovení příslušných předpisů a neumí tak posoudit správnost poskytnutých služeb. Stále přetrvávají nedostatky ve značení zdraví nebezpečných prostor, únikových cest, označení potrubí dle druhu médií a jejich uzavěření. V menší míře byla zjištěna porušení v oblasti pravidelných školení zaměstnanců. Toto zjištění je však velice závažné, neboť ve své podstatě nepřímo ohrožuje zdraví zaměstnanců z důvodu neznalosti požadavků bezpečného jednání při pracovních čin-

nostech. Svazoví inspektoři svou odbornou metodickou pomocí účinně přispívají k jejich řešení. Jejich profesní způsobilost zaručuje vysokou kvalitu přijatých rozhodnutí včetně jejich realizace.

Kromě výkonu kontroly řeší inspektoři stížnosti a podněty zaměstnanců na nevyhovující pracovní podmínky, pomáhají při šetření a odškodňování pracovních úrazů. Na základě dosažené činnosti inspektorů BOZP lze konstatovat, že jejich vstup do jednání se zaměstnavateli přináší pozitivní výsledky. Obdobně lze konstatovat, že ze strany převážně většiny zaměstnavatelů byla a je snaha zjištěné nedostatky urychleně odstranit. OS tak postupně získává značný kredit u svých členů, a to zejména pro schopnost prosadit realizaci jejich oprávněných požadavků. Organizace naopak vítají metodickou pomoc inspektorů BOZP jako účinný preventivní nástroj ochrany před možným vznikem pracovního úrazu.

Neméně důležitá byla také činnost inspekce BOZP v oblasti výchovy a vzdělávání funkcionářů ZO. Byly připraveny a vydány příručky a metodické pomůcky, které jsou poskytovány jednotlivým ZO. Jejich obsah tvoří zejména výběry ustanovení týkající se BOZP v zákoníku práce, v nařízeních vlády upravujících bližší požadavky na BOZP, způsob evidence, hlášení a odškodňování pracovních úrazů, poskytování OOPP, základní požadavky na hygienické a sociální zařízení a bezpečnostní značky. Dále jsou to vzorové návrhy části kolektivních smluv pro oblast BOZP, výběry ustanovení k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení včetně lhůt revizí a kontrol elektrických spotřebičů. Tyto příručky a metodické pomůcky jsou pro činnost ZO v oblasti BOZP nepochybně přínosem.

OS se rovněž aktivně podílel na zpracování připomínek k veškerým návrhům změn zákonů a jiných právních předpisů z oblasti BOZP předkládaných ministerstvem práce a sociálních věcí a ministerstvem zdravotnictví. Inspektoři BOZP se pravidelně zúčastňují seminářů pořádaných k problematice BOZP i mezinárodních setkání odborníků zabývajících se problematikou implementace směrnic EU z oblasti BOZP do právního řádu ČR.

Legislativa

Vyjma běžné agendy související s připomínkovým řízením se OS zejména soustředil na následující návrhy právních předpisů a dopady již účinných zákonů.

OS sledoval dopady zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Předsedkyně OS se zúčastňovala pravidelných čtvrtletních jednání zástupců odborových svazů sdružujících příslušníky bezpečnostních sborů s ministrem vnitra, policejním prezidentem a generálním ředitelem HZS. Vyjma průběžného sledování, vyhodnocování a řešení negativních dopadů zákona na služební příjem některých příslušníků, přehledů práce přesčas, vyhodnocování přehledů počtu ukončených a nově uzavřených služebních poměrů, a to u všech bezpečnostních sborů, byla rovněž dohodnuta příprava novelizace zákona. Za tím účelem byla ustavena pracovní skupina, v níž byli zastupeni zástupci odborových organizací působící u jednotlivých bezpečnostních sborů. Za odborové organizace v celní správě byl členem pracovní skupiny místopředseda OS a předseda podnikového výboru odborových organizací celní správy P. Bednář, za koordináční výbor odborových organizací působících ve vězeňské službě byl členem M. Kocanda. Pracovní skupina se sešla 31. 10. 2007, projednala možné okruhy problémů vyžadujících změnu stávající právní úpravy s tím, že příslušné návrhy podají do konce tohoto roku. Pracovní skupinu vedl I. náměstek ministra vnitra. Příprava novely zákona o služebním poměru měla však proti návrhu zákona o Policii ČR zpoždění. Z jednání zástupců OS s ministrem vnitra byly pořizovány zápisy, které byly vždy postoupeny představitelům odborových organizací působících u jednotlivých bezpečnostních sborů. Totéž platí i o závěrečném jednání pracovní skupiny pro přípravu novely zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Součástí jednání zástupců dotčených OS s ministrem vnitra byly i průběžné informace o připravované reformě policie, která byla provedena k 1. 1. 2009. V této souvislosti připravilo ministerstvo vnitra obsáhlý materiál týkající se reformy policie, který byl jak předmětem jednání zástupců OS s ministrem vnitra, tak i předmětem připomínkového řízení s tím, že připomínky musely být odevzdané do konce srpna.

V průběhu listopadu 2007 byl do připomínkového řízení postoupen návrh paragrafového znění zákona o Policii ČR a o Inspekcii policie. Současně s návrhem uvedeného zákona byl do vnějšího připomínkového řízení předložen, předchozím návrhem zákona související, návrh zákona o změnách zákonů v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky a o Inspekcii policie. OS zpracoval k oběma návrhům zákonů stanoviska, která zohlednila většinu připomínek, které OS obdržel od některých ZO, zejména od ZO sdružujících zaměstnance obecní policie. S dotčenými ZO byly konzultovány návrhy stanovisek OS k oběma návrhům zákonů, především však připomínky OS k návrhu změnového zákona respektive k té části návrhu zákona, která se týkala novely zákona o obecní policii. Vzhledem k závažnosti připomínek OS byly připomínky k oběma návrhům zákonů zveřejněny na webové stránce OS, v NOS a postoupeny předsedovi Výboru pro bezpečnost PS PCR.

OS společně s podnikovým výborem odborových organizací celní správy věnoval prvořadou pozornost přípravě integrace celní a daňové správy. V průběhu měsíce listopadu 2007 obdržel OS do vnějšího připomínkového řízení návrh věcného zákona o integraci daňové a celní správy. S předloženým návrhem věcného zákona vyslovil OS zásadní nesouhlas a požadoval jeho přepracování. OS především nesouhlasil s navrhovaným modelem integrace daňové a celní správy, s extrémní redukcí počtu funkčních míst budoucí celní stráže, která by ve svých důsledcích způsobila omezení zejména kontrolní a asistenční činnosti celní správy a s redukcí počtu finančních úřadů na okresním principu. Všechny zásadní připomínky sekce celní správy a sekce územních finančních orgánů byly ve stanovisku OS zohledněny. Konečná verze stanoviska OS byla se zástupci dotčených sekcí konzultována. Vzhledem k závažnosti navrhované integrace celní a daňové správy, jejím ekonomickým dopadům včetně dopadů na zaměstnance a to především na zaměstnance a příslušníky celní správy, postoupil OS své stanovisko také předsedovi a místopředsedovi Rozpočtového výboru PS PCR a vedl s nimi jednání, v němž bude pokračováno po projednání návrhu věcného zákona vládou ČR. Ve věci OS jednal společně s místopředsedou OS a předsedou podnikového výboru odborových organizací celní správy s nově jmenovaným náměstkem ministra financí pro daně a cla.

Počátkem prosince 2007 proběhlo vyrovnání připomínek. Z jednání nepřímo vyplynulo, že návrh věcného zákona byl zpracován především na základě politického a nikoliv

věcného zadání. Tím lze částečně vysvětlit proč zásadní připomínky OS nebyly předklada-
telem zohledněny a návrh byl s rozpozem předložen vládě k projednání. Pro úplnost do-
dáváme, že první jednání například v rozpočtovém výboru PS PČR se uskutečnila ještě před
předložением návrhu do vnějšího připomínkového řízení. Stanovisko OS bylo v úplném znění
zveřejněno v NOS a na webové stránce OS.

Od přibližně června 2007 se pozornost OS zaměřila na problematiku spojenou s řešením
právního postavení zaměstnanců ve veřejné správě. OS zpracoval připomínky k materiálu
Návrh koncepce vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě včetně analýzy v rámci návrhu
jediné komplexní právní úpravy právního postavení zaměstnanců ve veřejné správě.
Stanovisko OS bylo v úplném znění zveřejněno v NOS, na webové stránce OS, postoupe-
no a projednáno s ministrem vnitra jako předkladatelem materiálu.

16. 8. 2007 vláda projednala a přijala materiál Návrh koncepce vzdělávání zaměstnanců ve
veřejné správě včetně analýzy v rámci návrhu jediné komplexní právní úpravy právního po-
stavení zaměstnanců ve veřejné správě. Po diskusi, v níž byla také zvažována možnost dvou
samostatných právních úprav právního postavení zaměstnanců veřejné správy přijala pů-
vodní znění návrhu usnesení, v němž uložila ministru vnitra ve spolupráci s ministrem
práce a sociálních věcí na základě zásad koncepce nové právní úpravy zpracovat a vládě do
30. 6. 2008 předložit návrh věcného záměru zákona o zaměstnancích ve veřejné správě a
o vzdělávání ve veřejné správě.

Za tímto účelem zřídilo v září 2007 ministerstvo vnitra pracovní skupinu do níž OS jmeno-
val JUDr. M. Kubínkovou, JUDr. Z. Kindlovou, Ing. Fabianovou a předsedkyni OS.
Pracovní skupina byla pro účely zpracování základního rámce budoucího návrhu věcného
záměru zákona rozdělena na 5 podskupin, které projednávaly a zaujímalý stanoviska ke sta-
nověným okruhům problémů, které by měl zákon řešit. Práce v jednotlivých podskupinách
byla velmi intenzivní a zejména v měsíci říjnu a částečně i v měsíci listopadu zasedaly ze-
jména podskupiny, které měly diskutovat a řešit právní aspekty připravované právní úpra-
vy, v týdenních cyklech.

OS trval na oddělení právní úpravě právního postavení úředníků státní správy a územních
samosprávných celků s tím, že stávající zákon o úřednících územních samosprávných celků
zůstane, po případné novelizaci, zachován. V rámci samostatné právní úpravy právního
postavení úředníků státní správy by bylo řešeno i právní postavení zaměstnanců zahraniční
služby. Tím by se předešlo neodůvodněné partikularizaci právních úprav právního postave-
ní některých skupin zaměstnanců státní správy, jak se o to například snažilo, v případě za-
hraniční služby, ministerstvo zahraničních věcí. Institucionální a osobní rozsah působnosti
samostatné právní úpravy právního postavení úředníků státní správy OS navrhoval převzít
z platného zákona o státní službě. Obdobně OS navrhoval ponechat systém odměňování
v režimu zákoníku práce. OS odmítal manažerské smlouvy na dobu určitou včetně odmě-
ňování manažerů na základě smluvních platů. Označení manažer veřejné správy považoval
OS za označení nevhodné k použití ve veřejné správě. Na základě zadání se návrh věcného
záměru zákona zpracovával ve dvou variantách. Tomuto zadání byla podřízena i přípra-
va základního rámce pro zpracování návrhu věcného záměru zákona.

OS obdržel ve sledovaném období k připomínkám také návrh věcného záměru zákona, kte-
rým se zřizuje Národním úřad pro zaměstnanost a sociální správu. Všechny připomínky OS,
s jednou výjimkou, byly předkladatelem akceptovány. OS požádal ministerstvo o možnost
konzultace personálních otázek souvisejících s připravovanou transformací úřadů práce a
převodem agendy sociálně právní ochrany dětí a dávkových agend do působnosti nového
úřadu. V této věci jednala předsedkyně OS s ministrem práce a sociálních věcí.

Výjma výše uvedených návrhů právních norem se OS průběžně vyjadřoval k celé řadě dal-
ších návrhů zákonů a právních předpisů, které obdržel k připomínkám přímo nebo pro-
střednictvím ČMKOS. V řadě případů bylo připomínkám vyhověno. Například v případě
návrhu novely vyhlášky o FKSP a návrhu novel vyhlášek o závodním stravování.

OS se rovněž vyjadřoval k návrhu materiálu "Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné
služby – Strategie realizace Smart Administration v období 2007 – 2015." K uvedenému
konzultace materiálu měl OS řadu zásadních připomínek, které uplatnil prostřednictvím
ČMKOS. Mimo jiné též na základě zásadních připomínek OS byla konečná verze textu pod-
statným způsobem v některých částech změněna případně doplněna.

OS se rovněž podílel na připomínkovém řízení k návrhu technické novely zákoníku práce.
V rámci své účasti v pracovní skupině k zákoníku práce, která byla trvale zřízena Radou
ČMKOS, se podílel na návrhu znění novely zákoníku práce v podobě, která byla posléze
předložena jako dohoda sociálních partnerů ministerstvu práce a sociálních věcí.

V průběhu listopadu 2007 byl do připomínkového řízení postoupen návrh paragrafového
znění zákona o Policii ČR a o Inspekcii policie. Současně s návrhem uvedeného zákona byl
do vnějšího připomínkového řízení předloženo, s předchozím návrhem zákona související,
návrh zákona o změnách zákonů v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky a
o Inspekcii policie. OS zpracoval k oběma návrhům zákonů stanoviska, která zohlednila
většinu připomínek, které OS obdržel od některých ZO, zejména od ZO sdružujících za-
městnance obecní policie. Vzhledem k závažnosti připomínek OS byly připomínky k obě-
ma návrhům zákonů zveřejněny na webové stránce OS, v NOS a postoupeny předsedovi
Výboru pro bezpečnost PS PČR. V rámci vyrovnaní zásadních připomínek však byly před-
kladatelem akceptovány jen některé námi uplatněné zásadní připomínky.

V roce 2008 došlo k podstatné změně v přístupu ministerstva financí k přípravě návrhu
zákonu o integraci daňové a celní správy. Bylo rozhodnuto, že návrh věcného záměru záko-
na o integraci daňové a celní správy společně s návrhem věcného záměru zákona o daňovém
řádu a zcela novým návrhem zákona o dani z příjmu bude předložen k veřejné diskusi pod
zastřešujícím názvem „Reforma daňového systému 2010“.

OS rovněž obdržel prostřednictvím ČMKOS návrhy věcných záměrů výše zmíněných
zákonů a to pod názvem „Reforma daňového systému 2010 – teze k veřejné diskusi...“
Materiál byl předmětem jednání RHSD (tripartita) dne 17. 4. 2008.

OS se průběžně dále vyjadřoval k celé řadě dalších návrhů zákonů a právních předpisů,
které obdržel k připomínkám přímo nebo prostřednictvím ČMKOS. Z významných návrhů
věcných záměrů zákonů se jednalo především o soubor sedmi návrhů věcných záměrů záko-
nů jimiž se vytváří právní rámec reformy zdravotnictví. Stanoviska ČMKOS k návrhu
věcného záměru zákona o zdravotnických službách a k návrhu věcného záměru zákona
o zdravotních pojištovnách byla zveřejněna v NOS a na webové stránce OS.

Na řádném zasedání Rady ČMKOS dne 21. 1. 2008 byla, v rámci bodu aktuální odborové
otázky, otevřena diskuse týkající se dopadů vládní reformy a problematiky stravenek a to
především z pohledu jednotlivých odborových svazů. V rámci diskuse vystoupila také před-
sedkyně OS. Po rozsáhlé diskusi přijala Rada ČMKOS usnesení č. 170, kterým citujeme:
"Rada ČMKOS I. schvaluje 1. ustavení pracovní skupiny Rady ČMKOS s úkolem navrh-
nout scénář akcí proti vládní reformě a současné politice vlády ČR; 2. pracovní skupinu
Rady ČMKOS pro přípravu akcí ve složení: J. Zavadiel místopředseda ČMKOS, M.
Kubínková, místopředsedkyně ČMKOS, J. Středula, předseda OS KOVO, A. Vondrová,
předsedkyně OS státních orgánů a organizací, Z. Černý, předseda OS ECHO, J. Šábel, před-
seda OS pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu, F. Dobšík, předseda ČMOS
pracovníků školství, R. Kyncl, předseda OS pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního
a vodního hospodářství v ČR, D. Žitníková, místopředsedkyně OS zdravotnictví a sociální
péče ČR."

V ukládací části usnesení bylo uloženo všem členům Rady ČMKOS, aby zaslali náměty pro
činnost pracovní skupiny. Vzhledem k tomu, že předseda OS KOVO průběžně návrh námě-
tů respektive poznámek OS KOVO k práci pracovní skupiny Rady ČMKOS konzultoval
s předsedkyní našeho OS a její názory byly akceptovány v definitivním textu OS KOVO,
nepovažovala předsedkyně OS za nutné předložit vlastní náměty OS k práci pracovní skupiny.
Stejný názor zastával i místopředseda OS, s nímž byl obsah návrhu OS KOVO a při-
pomínky předsedkyně k tomuto návrhu průběžně konzultovány.

Pracovní skupina Rady ČMKOS se sešla dne 14. 2. 2008. Po diskusi dospěla k závěru, že
materiál předložený OS KOVO bude po úpravě předložen Radě ČMKOS. Pracovní skupi-
na se také shodla na zásadě, že jakékoliv protestní akce musí předcházet rozsáhlá informa-
ční kampaň realizovaná všemi dostupnými způsoby. Na možných formách protestních akcí
však k většinové shodě nedošlo.

Dne 18. 2. 2008 v rámci řádného zasedání Rady ČMKOS byl v bodě aktuální od-
borové otázky diskutován další postup ČMKOS ve věci připravované 2. etapy důchodové
reformy, reformy zdravotnictví prezentované sedmi návrhy věcných záměrů zákonů a záko-
níku práce v souvislosti s rozhodnutím Ústavního soudu dne 12. 3. 2008. Byly specifikov-
vány oblasti, na které by měla být v rámci informační kampaně soustředěna pozornost.
Jednalo se o 4 oblasti: dopady zvýšené cenové hladiny, platy a mzdy; reforma důchodová,
reforma zdravotnictví, zákoník práce. Vzhledem k tomu, že nedošlo ke shodě na postupu
ČMKOS bylo rozhodnuto o svolání mimořádné Rady ČMKOS na 3. 3. 2008. Mimořádné
jednání Rady ČMKOS dne 3. 3. 2008 po prezentaci návrhu postupu ČMKOS a po rozsáhlé
diskuzi přijalo usnesení, jímž schválilo vyhlášení stávkové pohotovosti formou prohlášení
s tím, že do 6. 3. 2008 bude svolána tisková konference. Současně Rada ČMKOS schválila
zahájení propagační kampaně ČMKOS a OS v ní sdružených proti uplatňování vládní re-
formy, včetně uvolnění finančních prostředků z podpůrného fondu ČMKOS na tuto kam-
paň. Při hlasování členů Rady ČMKOS o vyhlášení stávkové pohotovosti podpořila před-
sedkyně OS vyhlášení stávkové pohotovosti ČMKOS.

Počínaje dnem 3. 3. 2008 byla zahájena informační kampaň ČMKOS. V rámci této kam-
paně se uskutečnily čtyři mítinky v Brně, Ostravě (22. 4.), Ústí nad Labem (29. 4.) a v Hrad-
ci Králové (6. 5.). První mítink se uskutečnil 25. 3. 2008 v Brně. Mítinku se zúčastnila před-
sedkyně OS a cca 76 členů a funkcionářů ZO OS.

PVOS na svém řádném zasedání dne 20. 3. 2008 uložil předsedkyni OS svolat ve všech re-
gionech poradou předsedů ZO OS. Na základě rozhodnutí PVOS předsedkyně OS spo-
lečně s pracovníky IPC zajišťovala poradní předsedu a funkcionáře ZO OS v jed-
notlivých regionech, kde proběhnu mítinky ČMKOS. Všechny informační materiály
včetně dokumentace powerpointových prezentací byly průběžně zveřejňovány v NOS a na
webové stránce OS.

K zajištění informovanosti předsedů ZO OS bylo využito také konferencí sekcí, které se
uskutečnily březnu a v první polovině dubna (sekce: OP MV ČR, státních zastupitelství,
ústředních orgánů státní správy). K informování funkcionářů ZO OS byly využity také člen-
ské schůze ZO OS (např. členská schůze MO OS Postřelmov, MO OS Rakovník, ZO OS
Krajské správy Policie ČR Jihomoravského kraje).

V dubnu 2008 předložilo ministerstvo financí k veřejné diskusi materiál pod názvem
Reforma daňového systému - teze k veřejné diskusi. Termín ukončení veřejné diskuze byl
stanoven do 30. 6. 2008. O této situaci byl VOS informován předsedkyní OS na svém dub-
novém zasedání. V měsíci květnu si vyžádal jednání s předsedkyní OS zástupce technické
mise Světové banky. Jednání se společně s předsedkyní zúčastnil také místopředseda OS P.
Bednář. Předmětem jednání bylo stanovisko OS k integraci daňové a celní správy, jen
okrajově byla ze strany zástupce Světové banky zmíněna možnost integrace výběru sociál-
ního a zdravotního pojištění. Zástupci OS zopakovali a zdůvodnili dosavadní negativní sta-
novisko OS k integraci daňové a celní správy a jednoznačně se zdůvodněním odmítli mož-
nost integraci výběru sociálního a zdravotního pojištění. Zejména u integrace výběru sociál-
ního pojištění poukázali na značná rizika vyplývající z této změny stávajícího plně funk-
čního a vysoce efektivního systému. Se zástupcem Světové banky bylo dohodnuto, že po
zpracování zprávy technické mise Světové banky týkající se posouzení návrhu integrace
výběru daní, cel a sociálního a zdravotního pojištění, což byl cíl dvou návštěv technické mi-
se Světové banky, bude finální verze zaslána také OS. To se v praxi nestalo a OS obdržel
zprávu technické mise Světové banky od ministerstva financí. Světová banka integraci
výběru daní, cel a odvodů sociálního a zdravotního pojištění podpořila.

V průběhu měsíce června zpracoval OS samostatné stanovisko k návrhu části IV.
Institucionální reforma materiálu ministerstva financí Reforma daňového systému 2010 –
teze k veřejné diskusi, i když neměly zásadní byla také část materiálu týkající se základních
tezí a principů nového zákona o dani z příjmu. OS nedisponuje příslušnými odborníky, proto
se k této části materiálu samostatně nevyjádřil, a ponechal vypracování stanoviska k této
části ČMKOS. I když OS zpracoval k části Institucionální reforma samostatné stanovisko,

které zaslan ministerstvu financí, bylo také zahrnuto do komplexního stanoviska ČMKOS, které bylo následně zveřejněno v NOS a na webové stránce OS. OS po zevrubném posouzení jednotlivých Hlav částí IV. návrhu dospěl k názoru, že návrh integrace daňové a celní správy a sloučení výběru pojistného nepovede k podstatnému zvýšení efektivity výkonu daňové a celní správy a k vyšší efektivitě výběru pojistného, ale naopak přispěje výraznou měrou k destabilizaci daňové a celní správy a následně i ke snížení výnosů daní a cel a k dalším negativním ekonomickým dopadům. Proto OS předložený návrh odmítl.

Za závažný koncepční nedostatek návrhu OS pokládal neexistenci seriózní analýzy efektivity stávající daňové a celní správy, která musí předcházet rozhodnutí o případné změně v systémech daňové a celní správy (včetně organizačních a dalších změn). Ve svém stanovisku požadoval zpracování nezávislé analýzy efektivity současné podoby české daňové, odvodové, pojistné a celní legislativy, včetně organizačních schémat a personálního zajištění, její komparaci s moderními systémy uplatňovanými v jiných zemích, a to jako východzího podkladu pro budoucí reformu výkonu daňové, odvodové, pojistné a celní agendy.

Model, který zvolil předkladatel, pokládal OS za velmi riskantní nejen z hlediska dopadů na příjmovou stranu veřejných rozpočtů, ale i s ohledem na negativní ekonomické dopady na některé právnícké a fyzické osoby. Za systémový nedostatek pokládal, že při přípravě návrhu nebyla seriózně a odpovědně zvažována alternativní řešení. Ve svém stanovisku OS odmítl také alternativní návrh, který předpokládal vytvoření nové instituce Finanční správy ČR. Ze zásadních důvodů odmítl také sloučení výběru daní, cel a pojistného na veřejnoprávní pojištění. Stanovisko OS i ČMKOS k materiálu Reforma daňového systému 2010 - teze k veřejné diskuzi nebylo s předkladateli ze strany ministerstva financí projednáno. Ministerstvo financí, aniž by učinilo jakékoliv závěry z veřejné diskuse pokračovalo v přípravě návrhu věcného záměru zákona o daní z příjmu, který následně předložilo do vnějšího připomínkového řízení.

K návrhu zákona zpracoval dílčí připomínky také OS. Ve svém stanovisku se OS zejména nesouhlasně vyjádřil k navrhovanému zdanění zaměstnaneckých benefitů (stravenky a další), odměň z dárcovství krve a zdanění výluhových náležitostí příslušníků bezpečnostních sborů a Armády ČR. Ze zásadních důvodů odmítl možnost transformace sociálního a zdravotního pojištění na daň. Přípímnky OS včetně těch, které se vztahují k příslušníkům bezpečnostních sborů a Armády ČR byly začleněny do stanoviska ČMKOS, neboť OS nebyl v tomto případě samostatným připomínkovým místem. Stanovisko ČMKOS k návrhu věcného záměru zákona o daní z příjmu bylo zveřejněno v NOS a na webové stránce OS. Žádné z zásadních připomínek ČMKOS nebyly v rámci vyrovnání připomínek předkladatelem akceptovány.

Součástí reformy daňového systému byl také návrh zákona o daňovém řádu, který byl již v podobě věcného záměru zákona součástí materiálu Reforma daňového systému 2010 - teze k veřejné diskuzi. Paragrafové znění zákona bylo předloženo do připomínkového řízení v září. O vypracování stanoviska požádal OS sekci územních finančních orgánů.

Po obdržení zprávy technické mise Světové banky, která posuzovala návrh institucionální části reformy daňového systému, a která doporučila sloučení daňové a celní správy a zřízení jednoho inkasního místa pro daně, cla a sociální a zdravotní pojištění, připravilo ministerstvo financí návrh podkladového materiálu pro změnu usnesení vlády č. 1033 ze dne 12. září 2007, kterým byl vládou vysloven souhlas se sloučením orgánů daňové a celní správy pro oblast výběru daní a cel od 1. ledna 2010 a ministru financí bylo uloženo vypracovat a předložit návrh věcného záměru zákona o Finanční a celní správě ČR. Ministerstvo financí uvedený úkol po věcné stránce reformulovalo prostřednictvím materiálu „Program projektu vytvoření jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů“.

Materiál navrhoval vytvoření jednoho inkasního místa (JIM) ve formě nové soustavy orgánů státní správy, která bude integrovat funkce výběru příjmů veřejných rozpočtů (daní, cel, pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění) pro instituce provádějící výběr příjmů veřejných rozpočtů s výjimkou obcí. Ostatní funkce a činnosti, související s klíčovými posláními těchto institucí (financování penzí, sociální, resp. zdravotní péče) zůstanou v těchto institucích zachovány.

Ve sledovaném období byly do vnějšího připomínkového řízení předloženy „Teze zákona o úřednicích ve veřejné správě“. Ve stanovisku k předloženému návrhu OS nadále odmítá jednotnou právní úpravu právního postavení zaměstnanců ve veřejné správě a trvá na tom, aby byla zachována samostatná právní úprava zaměstnanců vykonávajících v orgánech státní správy a ve správních úřadech právní činnosti. A obdobně, aby byla zachována samostatná právní úprava, upravující právní postavení úředníků územních samosprávních celků, která se v praxi navíc osvědčila. Materiál byl odmítnut legislativní radou vlády a následně bylo vládou uloženo zpracovat návrh věcného záměru zákona o úřednicích veřejné správy a o vzdělávání ve veřejné správě.

V druhé polovině října 2008 zpracovával OS stanovisko k návrhu věcného záměru zákona o úřednicích veřejné správy a o vzdělávání ve veřejné správě. Mezi nejdůležitější částí uvedeného materiálu patřily záměry v oblasti odměňování úředníků veřejné správy. Jednalo se především o zavedení zvláštního způsobu odměňování pro vrcholové manažery veřejné správy. Podle předloženého návrhu měly být součástí manažerských smluv také smluvní platy, jejichž výše by se stanovovala v souladu s „vyšší příjmy manažerů v místě obvyklou“. K této části předloženého návrhu vyjádřily obory svůj zásadní odmítavý postoj. Další zvažované změny se týkaly přiznávání a přehodnocování osobních příplatků a konstrukce příplatku za vedení. Vzhledem k nejasné formulaci předpokládaných úprav byly ve stanovisku OS i k těmto bodům vzneseny zásadní připomínky. Nově zaváděný institut cílových odměn obdory podpořily. V následujícím období došlo k odklonu od přípravy společného zákona o úřednicích veřejné správy, situace není do dnešní doby koncepčně uzavřena. Projevem chaotického přístupu dnešní vládní reprezentace k odměňování úředníků je i přístup k realizaci zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech

a o odměňování těchto zaměstnanců. Po opakovaných odkladech by měl služební zákon nabýt účinnosti dnem 1. ledna 2012, ze střednědobého výhledu státního rozpočtu však vyplývá, že dopady realizace současného platného znění služebního zákona nejsou finančně zabezpečeny.

V tomto období se také připravovala novela nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech. Odborový svaz uplatňoval v rámci řádného připomínkového řízení zásadní připomínky k některým změnám navrhovaným v části týkající se specifických činností zajišťovaných ve Vězeňské službě ČR. Jednalo se o neopodstatněnou snahu přehodnotit některé dílčí činnosti do nižší tarifní třídy. V tomto směru byly připomínky OS akceptovány. Novela katalogu bezpečnostních sborů nabyla účinnosti k 1. lednu 2009. Dne 30. 10. 2008 proběhlo vyrovnání zásadních připomínek. Až na několik výjimek nebyly zásadní připomínky OS předkladatelem – ministerstvem vnitra akceptovány. Z průběhu připomínkového řízení bylo zřejmé, že zásadní připomínky OS sdílí ve svých stanoviscích značná část připomínkových míst. Vzhledem k tomu, že zásadní připomínky OS nebyly předkladatelem akceptovány, a OS na dotaz předkladatele potvrdil, že na svých zásadních připomínkách trvá, byly předloženy vládě jako rozpor.

V průběhu sledovaného období byla ze strany OS a PVOS věnována zvýšená pozornost problematice zákoníku práce. Na plenární schůzi RHSD ČR dne 19. června 2008 informoval ministr práce a sociálních věcí o přípravě novely zákoníku práce. Pro přípravu této tzv. koncepční novely zákoníku práce ustavil „expertní panel“, vedený JUDr. Petrem Bezouškou, PhD. (Západočeská univerzita Plzeň). Uvedený expertní panel požádal ministr práce a sociálních věcí o přípravu návrhu věcných změn zákoníku práce s cílem liberalizovat a zprůvodnit pracovněprávní vztahy. Součástí navržené úpravy neměl být návrh reagující na Nález Ústavního soudu č. 116/2008 Sb., ze dne 12. března 2008 ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (tuto část dostal zadání zpracovat odborný aparát MPSV).

Výstupy expertního panelu v podobě materiálu „Přehled námětů ke koncepčním změnám zákoníku práce“ byly dne 30. 6. 2008 zaslané určeným expertům ČMKOS a organizaci zaměstnavatelů (Svaz průmyslu a dopravy ČR a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů) s tím, že se jedná o podkladový materiál pracovního charakteru. Až po jeho projednání tripartitní skupinou měl ministr práce a sociálních věcí rozhodnout, které náměty budou zpracovány do návrhu koncepční novely zákoníku práce. Návrh koncepční novely zákoníku práce mělo zpracovat ministerstvo práce a sociálních věcí v listopadu roku 2008 s tím, že do vlády měla být konečná verze tzv. koncepční novely zákoníku práce předložena v I. čtvrtletí 2009.

Materiál zpracovaný expertním panelem projednal PVOS na svém zasedání v září. V písemném stanovisku OS vyjádřil mimo jiné zásadní nesouhlas s výpovědí bez udání důvodů, s omezením práv odborů, s návrhem zrušit dodatkovou dovolenou a zásadně rovněž nesouhlasil s jednorázovým sjednocením stupnic platových tarifů. Trval na zachování kompenzace v platovém tarifu pro zaměstnance, které mají stanoven, zákoníkem práce a jinými zákony, vyšší rozsah povinností a omezení. Zrušení nejvyšší stupnice platových tarifů (dosaďadní stupnice č. 3) a její nahrazení jedinou stupnicí platových tarifů pro všechny zaměstnance veřejných služeb a správy. Přípímnky OS byly převzaty do stanoviska ČMKOS. Další připomínky, nad rámec již uplatněných, uplatnila předsedkyně OS v rámci jednání pracovní skupiny k zákoníku práce ČMKOS.

Na tripartitní bázi ustavená expertní skupina projednávala materiál zpracovaný expertním panelem na svých celkem pěti zasedáních. V průběhu července a srpna se uskutečnily tři jednání. Další dvě jednání proběhly v září. Po každém jednání této skupiny projednávala danou materii také pracovní skupina pro zákoník práce zřízená jako poradní orgán Rady ČMKOS. Vzhledem k závažnosti navrhovaných změn pracovní skupina doporučila, aby byla zpracována písemná informace o navrhovaných změnách. Právní oddělení ČMKOS zpracovalo materiál Informace o přípravě a rizicích tzv. koncepční novely zákoníku práce určený základním odborovým organizacím odborových svazů sdružených v ČMKOS a předložilo návrh materiálu k projednání Radě ČMKOS.

Vzhledem k závažnosti navrhovaných změn Rada ČMKOS rozhodla, že je nezbytné informovat všechny odborové organizace i všechny zaměstnance o rozsahu, povaze a rizicích tzv. koncepční novely zákoníku práce. Do informační kampaně se zapojil také OS, který materiál Informace o přípravě a rizicích tzv. koncepční novely zákoníku práce zveřejnil v NOS a na webové stránce OS a požádal všechny ZO, aby materiál vhodným způsobem zpřístupnily všem zaměstnancům.

Po ukončení činnosti na tripartitní bázi ustavené expertní skupiny rozhodl v říjnu ministr práce a sociálních věcí, že materiál zpracovaný expertním panelem předloží k veřejné diskuzi. ČMKOS vyzval všechny OS a jejich ZO, aby se veřejné diskuzi zúčastnily. OS následně vyzval všechny ZO, aby se veřejné diskuzi zúčastnily. Všem ZO byl zaslán elektronicky Přehled námětů ke koncepčním změnám zákoníku práce, který doplnil Informace o přípravě a rizicích tzv. koncepční novely zákoníku práce zveřejněné v NOS.

Po ukončení veřejné diskuse ke koncepčním změnám zákoníku práce rozhodl ministr práce a sociálních věcí, že ponechá na jednání sociálních partnerů (zástupci odborů a zaměstnavatelů), které z navrhovaných koncepčních změn budou zahrnuty do novely zákoníku práce. K prvnímu jednání zástupců odborů se zástupci zaměstnavatelů došlo 13. 11. 2008. Zástupci zaměstnavatelů předložili celkem devět změn. Ke shodě během jednání nedošlo.

S návrhem zaměstnavatelů, s průběhem a závěry jednání bylo seznámeno předsednictvo VOS dne 20. 11. 2008, které nesouhlasilo s šesti body, které zástupci zaměstnavatelů na jednání předložili a od nichž v průběhu jednání neodstoupili. Informace o přípravě a rizicích tzv. koncepční novely zákoníku práce, včetně obsahu jednání se zaměstnavateli, byly předmětem jednání 5. Sněmu ČMKOS dne 25. 11. 2008. V rámci diskuse seznámil předseda OS KOVO Sněm ČMKOS s konečným stanoviskem OS KOVO k návrhu zaměstnavatelů, totéž učinil také předseda OS Stavba a předsedkyně OS za náš odborový svaz. Stanovisko OS bylo fakticky totožné se stanoviskem OS KOVO. Na rozdíl od OS KOVO OS vyjádřil navíc požadavek, aby se nově navrhovaná úprava tzv. klíčových vedoucích pracovníků nevztahovala na sektor veřejných služeb a správy. Na základě širší diskuse přijal Sněm ČMKOS stanovisko k přípravě tzv. „koncepční novely zákoníku práce“.

Sněm ČMKOS konstatoval v případě, že by se vláda ČR pokusila prostřednictvím materiálu tzv. „expertní skupiny“ snižovat ochranu zaměstnanců, je ČMKOS a OS v ní sdružené

jsou připraveny vyvolat rozsáhlé protestní akce.

OS se dále především soustředil na návrh koncepční novely zákoníku práce, který byl předložen MPSV do vnějšího připomínkového řízení dne 26. 3. 2009. OS zpracoval připomínky k jednotlivým ustanovením zákoníku práce, které postoupil právnímu oddělení ČMKOS. Připomínky byly zahrnuty do pracovního návrhu Stanoviska ČMKOS pro jednání Legislativní rady ČMKOS a projednány společně s připomínkami dalších odborových svazů Legislativní radou ČMKOS dne 14. 4. 2009. Na základě závěrů Legislativní rady ČMKOS byl zpracován návrh Stanoviska ČMKOS, který byl projednán Radou ČMKOS dne 20. 4. 2009.

Počátkem června 2009 předložilo ministerstvo práce a sociálních věcí sociálním partnerům k projednání na plenární schůzi RHSD (tripartita) materiál „Možnosti promítnutí nálezů Ústavního soudu ze dne 12. března 2008, vyhlášeného pod č. 116/2008 Sb., do zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů“. Jednání plenární schůze RHSD se uskutečnilo 25. 6. 2009. Stanovisko ČMKOS k předloženému materiálu bylo předmětem jednání plenární schůze RHSD, obdobně jako stanoviska zaměstnavatelských subjektů. Vzhledem k diametrálně odlišným stanoviskům obou sociálních partnerů, které přetrvávaly i po dalších jednáních, rozhodlo MPSV, že zastaví dosavadní práce na návrhu novely zákoníku práce.

V průběhu měsíce května byl do vnějšího připomínkového řízení předložen návrh zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Od 7. 6. 2009 probíhalo vyrovnání zásadních připomínek. Stanovisko OS k návrhu zákona respektive k návrhu nového § 13 a Kvalifikační požadavky na úředníka stavebního úřadu, kde OS zásadně nesouhlasil se zněním odst. 3 a požadoval jeho přepracování, byl předmětem jednání dne 7. 6. 2009. Jednání však bylo ze strany MMR přerušeno s konstatováním, že všech 13 připomínkových míst, které mají k návrhu zásadní připomínky bude pozváno k samostatnému společnému jednání. Jednání se uskutečnilo v červenci s tím, že MMR zásadní připomínku neakceptuje. Koncem srpna předložilo MMR nový návrh znění §13a, který akceptoval zásadní připomínku OS, a proto OS s navrženým zněním souhlasil.

Vzhledem ke změně vlády a omezenému mandátu nové vlády byla legislativní činnost značně omezena. Z podstatných návrhů zákonů majících dopad na zaměstnance, které zastupuje OS, kromě již výše uvedených, byl do vnějšího připomínkového řízení předložen v závěru listopadu návrh změny zákona o územních finančních orgánech a návrh zákona o Celní správě.

6. 5. 2009 vláda v demisi na svém posledním zasedání schválila v pořadí další návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, který měl nabýt účinnosti 1. 7. 2009. Nařízení vlády, zavádělo nový zvláštní příplatek pro všechny zdravotnické pracovníky ve zdravotnických zařízeních a ve zdravotnických zařízeních zdravotnické záchranné služby. OS ve svém stanovisku konstatoval, že citujeme: „nově zaváděný zvláštní příplatek je v rozporu s ustanovením odst. 2 a 3 § 129 zákoníku práce. Jeho plošné uplatnění je v rozporu s ustanovením odst. 1 § 129 zákoníku práce. Je evidentní, že došlo k porušení zákona. Navíc tento paušální zvláštní příplatek bude poskytován jen zdravotnickým pracovníkům pracujícím ve zdravotnických zařízeních, zcela se pomíjí zaměstnanci vykonávající shodnou práci pro jiné zaměstnavatele (např. v zařízeních sociální péče). V tomto rozdílném přístupu k zaměstnancům vykonávajícím shodnou práci jednoznačně spatřujeme porušení ústavní zásady „spravedlivé odměny za práci“ a principu „rovného odměňování“ (čl. 3 odst. 1 a čl. 28. Listiny základních práv a svobod a § 109 zákoníku práce). Je zřejmé, že návrh je protiústavní a může se reálně stát předmětem ústavní stížnosti“.

Vzhledem k tomu, že úprava obsažená ve schváleném nařízení vlády šla nad rámec zákonného zmocnění (§ 129 zákoníku práce) a byla evidentně protiústavní, vedl v měsíci květnu nový jmenovaný ministr práce a sociálních věcí jednání s ministryni zdravotnictví o změně již přijatého nařízení vlády. Předmětem jednání bylo několik způsobů řešení dané situace. Rovněž OS navrhoval, v rámci jednání s ministrem práce a sociálních věcí, možná řešení, která by byla v souladu s právním řádem a stávajícím systémem odměňování zaměstnanců veřejných služeb a správy. Stejně výhrady k nařízení vlády jako OS měli také ostatní předsedové OS ROPO. Své stanovisko vyjádřili ve společném Stanovisku OS ROPO, které bylo zveřejněno. Ve věci opakovaně jednala předsedkyně OS s ministrem práce a sociálních věcí.

Počátkem června předložil ministr práce a sociálních věcí nový návrh nařízení vlády jehož cílem bylo, citujeme „příjmové opatření k odstranění právních vad úpravy přijaté nařízením vlády č. 133/2009 Sb., s tím, že navýšení platů zdravotnických zaměstnanců v původně schválené výši bude jinou formou v nové úpravě zachováno“. Navrhovalo se „zavést s účinností od 1. července 2009 zvýšenou samostatnou stupnici platových tarifů pro zdravotnické pracovníky poskytující zdravotní péči.... Toto zvýšení mělo činit 3,5 % oproti stupnici platových tarifů uvedených v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 564/2006 Sb., zvýšené s účinností od 1. června 2009 nařízením vlády č. 130/2009 Sb. Zdravotní péči se pro tento účel rozumí zdravotní péče definovaná zákonem č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. Dále se navrhovalo uplatnit novou zvýšenou stupnici platových tarifů pro zdravotnické pracovníky univerzálně, a to bez ohledu na typ zaměstnavatele (tedy i v zařízeních sociální péče). Tento postup měl vyloučit případné (důvodné) pochybnosti o rovném přístupu k odměňování zaměstnanců vykonávajícím shodnou práci a námitky o porušování ústavní zásady „spravedlivé odměny za práci“ a principu „rovného odměňování“ (čl. 3 odst. 1 a čl. 28. Listiny základních práv a svobod a § 109 odst. 4 zákoníku práce)“.

OS zpracoval k návrhu nařízení vlády stanovisko. Dne 10. 6. 2009 proběhlo vyrovnání zásadních připomínek. Zásadní připomínky OS nebyly předkladatelem akceptovány a byly uvedeny v rozporovém listu, který byl součástí materiálu předkládaného vládě ČR k projednání. OS nebyl jediným připomínkovým místem, které s návrhem nesouhlasilo.

Vzhledem k tomu, že vláda schválila původní návrh nařízení vlády, niž by vzala v úvahu argumentaci obsaženou ve Stanovisku OS, konstatovalo předsednictvo Výboru odborových svazů dne 25. 6. 2009, že na svém Stanovisku OS trvá a uložilo předsedkyni OS, aby se Stanoviskem OS seznámila předsedu vlády a požádala jeho prostřednictvím vládu ČR o odstranění diskriminace v odměňování zaměstnanců, zařazených v organizacích vymezených v § 303 zákoníku práce, k níž došlo přijetím nařízení vlády č. 201/2009 Sb., kterým se mě-

ní nařízení vlády č. 564/ 2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů.

Časově paralelně připravovalo ministerstvo financí návrh státního rozpočtu na rok 2010. V rámci přípravy návrhu státního rozpočtu na rok 2010 předložil ministr financí návrh na zmrazení platů zaměstnanců veřejných služeb a správy, jejichž platy jsou hrazeny ze státního rozpočtu a návrh na zrušení neobsazených míst v jednotlivých resortech.

S předloženými návrhy odbory ze zásadních důvodů nesouhlasily. Poukazyvaly na to, že v případě zmrazení objemu prostředků na platy by ve skutečnosti došlo nikoliv ke zmrazení platu, ale k poklesu nominálního měsíčního platu u značné části zaměstnanců veřejných služeb a správy, jejichž platy jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Zrušení neobsazených míst by mělo ve svých důsledcích stejný dopad, a to zejména v případě zaměstnanců regionálního školství a bezpečnostních sborů. Zrušení neobsazených míst by však mělo také další závažné negativní dopady v některých oblastech veřejné správy a služeb především ve Vězeňské službě ČR a v Policii ČR. Rovněž ministrem financí navrhované snížení provozních výdajů by mohlo mít ve svých důsledcích dopad na platy a zaměstnanost ve veřejné správě a v organizacích zajišťujících veřejné služby, jejichž zřizovatelem je stát.

V souvislosti s přípravou státního rozpočtu na rok 2010 vláda přijala dne 8. 6. 2009 Usnesení vlády ČR č. 715 o střednědobých výdajových rámcích vlády na léta 2010 až 2012 včetně přílohy č.1 Snížení počtu funkčních míst od roku 2010. Výdajové rámce vlády na léta 2010 až 2012 předpokládaly pro rok 2010 a 2011 zmrazení platů zaměstnanců veřejných služeb a správy, jejichž platy jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Z přílohy č.1 uvedeného usnesení vlády vyplývalo, že počet funkčních míst v organizačních složkách státu se snižuje o 10 860, u příspěvkových organizací se snižuje o 9341 a ve státní správě dochází ke snížení o 5900. Celkové počty zaměstnanců se proti roku 2009 snižují o 20 201. Z tohoto počtu je 13 287 funkčních míst zrušených na základě usnesení vlády ze dne 8. 6. 2009 č. 715 (z větší části se jedná o neobsazená funkční místa) a 3701 funkčních míst zrušených na základě usnesení vlády č. 436 ze dne 25. 4. 2007.

Dne 17. 9. 2009 se uskutečnilo plenární zasedání RHSD (tripartita). Předmětem jednání měl být mimo jiné také návrh státního rozpočtu na rok 2010. Ve verzi předložené plenárnímu zasedání (schodek 230 mld. Kč) bylo předpokládáno zmrazení mezd zaměstnanců veřejných služeb a správy. Předložený návrh zákona o státním rozpočtu však nakonec nebyl předmětem jednání, neboť ministr financí předložil sociálním partnerům návrh tzv. úsporného balíčku (návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010), v jehož rámci navrhoval rovněž snížení platů veřejných zaměstnanců (zaměstnanců, jejichž platy jsou hrazeny ze státního rozpočtu tj. i zaměstnanců regionálního školství) pro rok 2010 o 4 %, což byla podstatná změna proti předložené verzi návrhu státního rozpočtu. Tuto zásadní novou informaci oznámil sociálním partnerům ministr financí přímo na uvedeném plenárním zasedání RHSD (tripartita).

S návrhem vyslovily odbory přímo na jednání zásadní nesouhlas. Předsedkyně OS, která se jednání zúčastnila, přednesla všechny zásadní argumenty proti snížení platů.

Poslanecká sněmovna PČR projednávala vládní návrh zákona dne 24. 9. 2009. Dne 25. 9. 2009 Poslanecká sněmovna PČR se změnami přijatými poslaneckou sněmovnou návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010 schválila a tentýž den návrh zákona postoupila Senátu PČR. Senát PČR návrh zákona ve znění postoupeném poslaneckou sněmovnou schválil dne 5. 10. 2009.

Součástí tzv. úsporného balíčku bylo i snížení platů zaměstnanců veřejných služeb a správy, jehož realizace nevyžadovala změnu příslušných zákonů, na rozdíl od ostatních opatření, které změnu zákonů vyžadovaly. Proto snížení platů nebylo zahrnuto do uvedeného návrhu zákona. Z tohoto důvodu bylo poslaneckou sněmovnou, současně se schválením návrhu zákona, přijato doprovodné usnesení, kterým poslanecká sněmovna žádá vládu ČR, aby nesnižovala platy veřejných zaměstnanců v návrhu státního rozpočtu na rok 2010. Doprovodné usnesení poslanecké sněmovny nebylo pro vládu závazné. Vláda doprovodné usnesení poslanecké sněmovny v návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2010 nezohlednila a dne 29. 9. 2009 vládní návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010 schválila a postoupila Poslanecké sněmovně PČR.

Dne 22. 9. 2009 došlo k již dříve dohodnutému jednání předsedkyně OS s předsedou vlády. Jediným bodem jednání bylo vládou navrhované snížení platů ve výši 4 %, jeho dopady na výši průměrných nominálních platů jednotlivých skupin zaměstnanců veřejných služeb a správy, jejichž platy jsou hrazeny ze státního rozpočtu, včetně dopadů restrikce funkčních míst a s tím související restrikce mzdových prostředků a případné další negativní dopady na úroveň nominálních platů těchto zaměstnanců z jiných důvodů. Ze strany předsedkyně OS bylo rovněž poukázáno na nízkou efektivitu úsporného opatření a to s ohledem na příjmovou stránku státního rozpočtu. Bylo konstatováno, že se jedná v podstatě o ekonomicky kontraproduktivní opatření, které ve svých důsledcích povede ke snížení spotřeby a tudíž ke snížení příjmu DPH. Snižuje se rovněž příjmy daně z příjmu fyzických osob a odvody na sociální a zdravotní pojištění. V souvislosti s restrikcí funkčních míst, z nichž minimálně třetina je obsazena, bylo upozorněno také na možné negativní dopady do některých výdajových částí státního rozpočtu (dávky v nezaměstnanosti, výdaje na důchody). Bylo rovněž poukázáno na přetrvávající nekonceptnost v personální i mzdové politice a tudíž o nesystémovosti, v podstatě ad hoc rozhodování, které bude mít dlouhodobé dopady a to nejen na úroveň průměrných nominálních platů zaměstnanců veřejných služeb a správy. Bylo opakovaně zdůrazněno, že odborové svazy s navrhovaným snížením platů zásadně nesouhlasí.

Na základě jednání tripartity a jednání předsedkyně OS s předsedou vlády přijaly odborové svazy zastupující zaměstnance veřejných služeb a správy (OS ROPO) stanovisko, které bylo zveřejněno v NOS a na webových stránkách OS. Stanovisko OS ROPO bylo postoupeno jednotlivým poslaneckým klubům PČR a médiím.

Realizaci dohody, o níž se zmiňujeme výše, pověřil předseda vlády ministra práce a sociál-

ních věcí. Na jednání, které se uskutečnilo 2. 10. 2009 byli pozváni ministři vnitra, zdravotnictví, školství, obrany, spravedlnosti a financí. Jednání vedl ministr práce a sociálních věcí. Jednání se zúčastnila ministryně zdravotnictví, ostatní ministři byli zastoupeni svými náměstky s výjimkou ministerstva vnitra, kde byly zastoupeny také oba bezpečnostní sbory.

Vzhledem k tomu, že k jednání došlo až po schválení návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2010 vládou bylo jednání ze strany zástupců jednotlivých resortů soustředěno spíše na řešení dopadů snížení objemu prostředků na platy do oblasti platové politiky ve smyslu Usnesení vlády ze dne 29. září 2009 č. 1232 k novému návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010 a k novým návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2011 a 2012 a střednědobých výdajových rámců na léta 2011 a 2012.

Uvedeným usnesením vlády byly mimo jiné schváleny objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedené práce snížené o 4 % proti objemům schváleným usnesením vlády ze dne 9. září 2009 č. 1175 a bylo uloženo citujeme „ministrům práce a sociálních věcí a vnitřnímu posoudit dopady snížení objemu prostředků na platy do oblasti platové politiky a na základě provedené analýzy předložit vládě do 31. října 2009 návrh řešení platových tarifů zaměstnanců ve veřejné správě a službách, vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů pro rok 2010.“

Další porada ekonomických ministrů rovněž ve věci nepřijala žádné doporučení. Bylo však dohodnuto, že se více problémem nebude zabývat s tím, že ve věci rozhodne, na základě závěrů opakovaného šetření MPSV, vláda na svém zasedání 9. 11. 2009. Vzhledem k tomu, že mezitím odbory jednaly s poslanci PČR o podání pozměňovacího návrhu ke mzdové části návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2010 bylo rozhodnuto, že vláda se problémem nebude zabývat do přijetí návrhu zákona o státním rozpočtu PS PČR

O průběhu a jednáních týkajících se podání a obsahu pozměňovacího návrhu, které vedla předsedkyně OS bylo průběžně informováno předsednictvo VOS a prostřednictvím NOS také členská základna OS. V souvislosti s vývojem situace rozhodlo PVOS o připojení se k Výzvě zaměstnancům rozpočtové sféry, kterou inicioval NOS Policie ČR. Předsedkyně bylo PVOS uloženo vypracovat Stanovisko OS k Výzvě NOS Policie ČR. Tím se OS připojil k NOS Policie ČR a OS hasičů a byl tak třetím subjektem organizujícím demonstraci (protestní akci) dne 9. 12. 2009.

V průběhu roku 2009 byly schváleny celkem čtyři novely nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Předmětem první úpravy uvedeného nařízení vlády byl návrh na zrušení základní stupnice platových tarifů s cílem dosáhnout rovného přístupu k odměňování zaměstnanců této sféry. Předložený návrh vláda schválila na svém zasedání dne 16. 3. 2009. Novela, kterou byla zrušena příloha č. 1 předmětného nařízení vlády, nabyla účinnosti 1. dubna 2009, ve sbírce zákonů je zveřejněna pod č. 74/2009 Sb. Nejpodstatnější byla druhá novela citovaného výchozího nařízení vlády, na základě které došlo ke zvýšení stupnic platových tarifů o 3,5 % a dílčímu rozšíření možnosti poskytování zvláštního příplatku. Uvedená valorizace platových tarifů byla schválena nařízením vlády č. 130/2009 Sb., které nabýlo účinnosti od 1. června 2009. Touto realizací byl splněn i požadavek odborů na nutnost zabezpečení valorizace platových stupnic alespoň v rozsahu, který kompenzuje propad reálných platů v předchozím období. Stejným procentem a od stejného data byly valorizovány i základní tarify v nařízení vlády č. 125/2009 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů.

Zbývající dvě novely nařízení vlády č. 564/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se týkají pouze zdravotnických pracovníků, kteří poskytují zdravotní péči ve zdravotnickém zařízení, zařízení záchranné služby nebo zařízení sociálních služeb. Nařízením vlády č. 133/2009 Sb., kterým měl být zaveden další zvláštní příplatek ve výši 3,5 % příslušného platového tarifu, bylo zrušeno dříve, než nabýlo účinnosti. Nařízením vlády č. 201/2009 Sb., byla pro uvedené zdravotnické pracovníky schválena samostatná platová stupnice, ve které jsou s účinností od 1. července 2009 platové tarify navýšeny o další 3,5 %.

Na základě legislativního plánu vlády byly v závěru loňského roku zahájeny práce na přípravě návrhu nařízení vlády, kterým se stanoví nový katalog prací ve veřejných službách a správě. Potřeba vydání nového katalogu vyplývá z § 123 odst. 6 b) a § 394 odst. 1 d) zákoníku práce.

Změny obsažené v návrhu nového nařízení vlády souvisí zejména s rozšířením povinností a kompetencí zaměstnanců, které vyplývají z přijetí nových úprav pracovních předpisů a s požadovaným zvyšováním kvalifikace pro výkon některých povolání. Jedná se např. o čerpání prostředků z evropských strukturálních fondů, elektronizaci veřejné správy, činnosti v oblasti stavebního řádu a územního plánu a především o úpravy v celé oblasti zdravotnických povolání.

Další změna proti dřívějšímu stavu spočívá ve zvýšení přehlednosti předpisu a uspořádání jednotlivých částí katalogu. Jedná se zejména o rozšíření názvů povolání v části „referent státní správy a samosprávy“ a upřesnění některých příkladů prací. Katalog má dvě části, a to společnou a speciální. V první části jsou uvedeny příklady prací, které jsou vykonávány zpravidla u všech zaměstnavatelů a slouží k zajišťování hlavní činnosti a ve druhé části jsou práce, které jsou předmětem hlavní činnosti zaměstnavatele. V zájmu dosažení metodické jednoty je část 2.10 (státní správa a samospráva) členěna do povolání jako ostatní části katalogu prací.

Podstatné rovněž je, že případné platové nároky vyplývající z vyššího zařazení zaměstnanců do platových tříd musí být zabezpečeny v rámci limitů prostředků na platy jednotlivých resortů, žádné vyšší nároky vůči státnímu rozpočtu nelze z tohoto důvodu uplatňovat.

OS SOO obdržel návrh nového katalogu prací do připomínkového řízení 25. 8. 2009 s tím, že termín ukončení připomínkového řízení byl stanoven na 17. 9. 2009 a vypořádání pří-

pomínek se konalo 8. 10. 2009. Vzhledem k tomu, že většina základních připomínek odborů byla uplatněna již v rámci přípravy nového katalogu prací, byly ve stanovisku OS, kromě obecné části, předloženy pouze dílčí akceptovatelné připomínky.

OS se dále především soustředil na návrh koncepční novely zákoníku práce, který byl předložen MPSV do vnějšího připomínkového řízení dne 26. 3. 2009. V době zpracování této zprávy zpracoval OS připomínky k jednotlivým ustanovením zákoníku práce, které postoupil právnímu oddělení ČMKOS. Připomínky byly zahrnuty do pracovního návrhu Stanoviska ČMKOS pro jednání Legislativní rady ČMKOS a projednány společně s připomínkami dalších odborových svazů Legislativní radou ČMKOS dne 14. 4. 2009. Na základě závěrů Legislativní rady ČMKOS byl zpracován návrh Stanoviska ČMKOS, který byl projednán Radou ČMKOS dne 20. 4. 2009.

10. 12. 2008 poslaneckou sněmovnou schválen zákon o státním rozpočtu na rok 2009. V rámci přijatých pozměňovacích návrhů byl přijat také návrh ministra práce a sociálních věcí P. Nečase, kterým se zvyšuje objem prostředků na platy zaměstnanců (mimo pedagogických pracovníků regionálního školství a ústavních činitelů, soudců, státních zástupců a dalších funkcí, u kterých je platová základna pro roky 2008 až 2010 zmrazena) ve výši 2 700 000 tisíc Kč. Přijatý pozměňovací návrh připravil odborový svaz, v něm navrhované navýšení finančních prostředků na platy zaměstnanců veřejných služeb a správy prosazoval od 10. 9. 2008 na opakovaných jednáních s některými členy vlády a se zástupci vedení politických stran.

OS opakovaně doporučil všem ZO OS působícím v organizacích zřízených územními samosprávnými celky a v organizacích majících podle příslušného zákona statut veřejné výzkumné instituce (VVI), aby se snažily dohodnout nárůst objemu prostředků na platy zaměstnanců pro rok 2009 alespoň o 4 %. Jednalo se o analogické navýšení prostředků na platy jaké obsahoval schválený státní rozpočet na rok 2009 pro zaměstnance veřejných služeb a správy, vyjma pedagogických pracovníků regionálního školství, jejichž platy jsou hrazeny ze státního rozpočtu.

Odbory v souvislosti s rozhodnutím o zrušení základní stupnice platových tarifů pro obslužené zaměstnance regionálního školství (příloha č. 1) požadovaly, aby základní stupnice platových tarifů byla definitivně zrušena, neboť rozhodnutí pokládaly za diskriminační vůči ostatním zaměstnancům odměňovaným podle této stupnice. Cílem jednání bylo dosáhnout rovného přístupu k odměňování všech zaměstnanců, na které se uvedená stupnice vztahovala. Jednání probíhala od cca 4. 12. 2008. Tato problematika byla také předmětem jednání pracovního týmu pro mzdy a platy RHSD (tripartita) dne 8. 12. 2008. Jednání v zastoupení OS ROPO vedla předsedkyně OS. Po opakovaných jednáních s MPSV, s některými resorty a ministrem práce a sociálních věcí bylo docíleno dohody, že základní stupnice platových tarifů (příloha č. 1) bude zrušena k 1. 4. 2009.

Na základě této dohody a rozhodnutí vlády byl počátkem března předložen do vnějšího připomínkového řízení návrh novely nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Předmětem úpravy uvedeného nařízení vlády byl návrh na zrušení základní stupnice platových tarifů. Předložený návrh vláda schválila na svém zasedání dne 16. 3. 2009. Novela, kterou se ruší příloha č. 1 předmětného nařízení vlády, nabyla účinnosti 1. 4. 2009, ve Sbírce zákonů je zveřejněna pod č. 74/2009 Sb.

Odbory rovněž požadovaly, aby pro rok 2009 byly valorizovány stupnice platových tarifů tedy nároková složka platu (tarifní plat), ministr práce a sociálních věcí původně prosazoval rozdělení finančních prostředků prostřednictvím nenárokových složek platu. Ve věci od počátku roku jednala předsedkyně OS v zastoupení všech OS ROPO. Po složitých opakovaných jednáních se podařilo počátkem března docílit dohody o valorizaci stupnic platových tarifů o v průměru 3,5 % s účinností od 1. 6. 2009 pro zaměstnance veřejných služeb a správy odměňovaných podle zákoníku práce. V návaznosti na tuto dohodu jednala předsedkyně OS o valorizaci stupnic základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů ve stejné procentuální výši a se stejným datem účinnosti. I v tomto případě se po opakovaných jednáních podařilo docílit dohody.

Na základě této dohody byl do vnějšího připomínkového řízení předložen návrh druhé novely nařízení vlády č. 564/2006 Sb., který předpokládal zvýšení stupnic platových tarifů o 3,5 %. Zvýšení vycházelo z reálných finančních možností daných vyššími prostředky na platy ve státním rozpočtu.

Stejným procentem se valorizovali i stupnice v návrhu nařízení vlády, kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů. Na základě zmocnění obsaženého v § 115a zákona č. 361/2003 Sb., bylo třeba vydat nové nařízení vlády, které zároveň rušilo dosavadní platné nařízení vlády č. 467/2008 Sb. Uvedené pracovní právní předpisy projednala vláda na svém zasedání dne 20. 4. 2009 s tím, že jejich účinnost se předpokládala od 1. června 2009.

V průběhu roku 2009 byl zpracováván návrh nařízení vlády, kterým se stanoví nový katalog prací ve veřejných službách a správě. Potřeba vydání nového katalogu vyplývala z § 123 odst. 6 b) a § 394 odst. 1 d) zákoníku práce. Změny obsažené v návrhu nového nařízení vlády byly zaměřeny především na uspořádání jednotlivých částí katalogu, rozšíření názvů povolání v části „referent státní správy a samosprávy“ a upřesnění příkladů prací.

V rámci zkráceného připomínkového řízení obdržel OS 19. 8. 2010 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Navrhovaná změna se týkala § 123, 124 a 131 zákoníku práce. Podstata tohoto předloženého návrhu spočívala ve změně konstrukce stupnic platových tarifů s výrazným snížením nárokové složky platu. Materiál byl předložen ve dvou variantách. První varianta předpokládala úplné zrušení platových stupňů, které v rámci současného platového systému zaměstnancům zaručují postupné navýšování nárokového tarifního platu ve vazbě na délku započítatelné praxe. Na základě druhé varianty byl umožněn zápočet dosažené praxe maximálně v rozsahu 15 let. Uvedená konstrukce platových stupnic byla ještě spojena s jejich 10% snížením oproti současné výši (s výjimkou pedagogických pracovníků). Současně se navrhovalo navýšení limitu pro přiznávání osobního příplatku z 50 % na 100 % a ze 100 % na 200 % (§ 131 zákoníku práce). OS ve svém stanovisku k předloženému návrhu vyjádřil zásadní nesouhlas se změnou konstrukce stupnic platových tarifů s tím, že trvá na zachování současného systému odměňování. Stejně stanovisko zaujala i ČMKOS.

Vyrovnání připomínek k návrhu změny zákoníku práce, kterého se zúčastnili i zástupci OS, proběhlo na MPSV dne 27. 8. 2010. Naprostá většina připomínkových míst předložených ná-

vrh odmítla a požadovala zachování současného stavu. Přes tuto skutečnost se ministr práce a sociálních věcí rozhodl předložit do vlády k projednání variantu č. 1, která předpokládala úplné zrušení platových stupňů v jednotlivých platových třídách. Nad rámec připomínkového řízení se navrhovalo, aby v nařízení vlády č. 564/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla pouze jedna platová stupnice, která by platila pro všechny zaměstnance veřejných služeb a správy, s výjimkou zaměstnanců škol, školských zařízení a územních samosprávných celků. Zároveň se předpokládalo, že pro uvedené zaměstnance budou stupnice platových tarifů stanoveny samostatnými nařízeními vlády v gesci příslušných ministerstev (Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a Ministerstva vnitra).

O požadavku na zachování současného systému odměňování jednali zástupci odborových svazů sdružujících zaměstnance veřejných služeb a správy s předsedou vlády a opakovaně s ministrem práce a sociálních věcí.

Po opakovaných odkladech schválila vláda nový katalog prací pro zaměstnance ve veřejných službách a správě na svém zasedání dne 14. června 2010. Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě bylo zveřejněno v části 76 sbírky zákonů. Účinnosti nabylo dnem 1. října 2010. Jak již bylo dříve sděleno, případné platové nároky vyplývající z vyššího zařazení zaměstnanců do platových tříd, musí být zabezpečeny v rámci limitů prostředků na platy, žádné vyšší nároky vůči státnímu rozpočtu nelze z tohoto důvodu uplatňovat.

Protestní akce

OS se zúčastnil v průběhu období 2007 – 2010 řady protestních akcí pořádaných v rámci ČMKOS. Jednalo se o účast zástupců OS v Poslanecké sněmovně ČR při projednávání zákonů, které se bezprostředně dotýkaly činnosti OS a zájmů členů, které OS zastupuje. Kromě toho byl OS aktivním účastníkem a v některých případech i spoluorganizátorem protestních akcí, vyhlášených jak ČMKOS, tak i seskupením OS zastupujících zaměstnance v rozpočtové a příspěvkové sféře (OS ROPO).

V Kongresovém centru Praha dne 19. 5. 2007 proběhlo celostátní shromáždění zástupců odborových organizací. Celostátní shromáždění projednalo vládní návrh reformy veřejných financí. Po široké a věcné diskusi účastníci shromáždění přijali Prohlášení k vládě ČR, poslancům a senátorům Parlamentu ČR. Prohlášení zásadním způsobem odmítá snahu řešit schodek státního rozpočtu tzv. "reformou veřejných financí", která pouze zhorší postavení zaměstnanců s nízkými a průměrnými výdělky, rodin s dětmi a důchodců. Zároveň byla přijata výzva ke svolání demonstrace k odmítnutí této nespravedlivé reformě, připravované koalici vládou ČR, na den 23. června 2007 v Praze.

Na základě Prohlášení a výzvy celostátního shromáždění zástupců odborových organizací byla na 28. 5. 2007 svolána mimořádná Rada Českomoravské konfederace odborových svazů. Tato mimořádná rada projednala technicko-organizační zabezpečení demonstrace svolané na 23. června 2007 do Prahy. Demonstrace se zúčastnilo za nás OS celkem cca 4500 účastníků z celé republiky.

Rada ČMKOS dne 16. 4. 2008 rozhodla o konání protestní akce „měsíc občanské neposlušnosti“, která spočívala v organizaci čtyř protestních akcí (demonstrací) před úřadem vlády vždy ve dnech zasedání vlády. Protesty byly tematicky zaměřeny, a to na oblast důchodové reformy, reformy zdravotnictví, oblast školství a na oblast zahrnující problematiku inflace, zdražování, zákoník práce. Zástitou nad jednotlivými akcemi 21. 5., 28. 5., 2. 6. a 9. 6. 2008 převzaly OS. Náš OS zajistil účast na všech uvedených protestních akcích. Účast zajišťoval především prostřednictvím členských ZO OS z oblastí hlavního města a středoevropského kraje. Informovány konání protestních akcí a o možnosti účasti však byli všichni ZO OS. Přehled protestních akcí včetně výzvy OS k účasti byl zveřejněn v NOS a na webové stránce OS. Účast členů OS na protestních akcích se pohybovala minimálně mezi 200 – 150 účastníky na každé akci.

Kromě uvedených akcí proběhly také mítinky ČMKOS a to v Ostravě 22. 4. 2008, v Ústí nad Labem 29. 4. 2006 a 6. 5. 2008 v Hradci Králové, které byly součástí informační kampaně ČMKOS. OS prostřednictvím IPC zajistil účast funkcionářů ZO OS na všech uvedených mítincích. Účast funkcionářů ZO OS na mítincích se pohybovala mezi cca 30 (Ostrava) až cca 80 (Hradec Králové). Účast na mítinku v Ústí nad Labem byla ovlivněna nepříznivým počasím, neboť mítink probíhal na veřejném prostranství, i přesto se mítinku zúčastnilo více než 50 funkcionářů ZO OS. Již dříve konaného mítinku v Brně se zúčastnilo cca 80 funkcionářů ZO OS.

Informační kampaň OS SOO proti vládní reformě

Informační kampaň OS navázala na informační kampaň ČMKOS. Cílem kampaně bylo prohloubení informovanosti funkcionářů a členů OS. Informační kampaň spočívala v:

a) rozšíření informací zpracovaných ČMKOS prostřednictvím NOS, webové stránky OS a pomocí e-mailu do ZO OS. Všechny ČMKOS vydané informace včetně PowerPointové prezentace M. Štěcha na mítincích ČMKOS byly uvedeným způsobem rozšířeny.

b) organizaci pracovních porad zástupců ZO OS v jednotlivých regionech. Cílem těchto pracovních porad bylo především zvýšit informovanost zástupců ZO obecně o dopadech vládních reforem, zejména o připravovaných reformách v oblasti důchodového zabezpečení a zdravotnictví a o připravovaných změnách v zákoníku práce včetně rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2008 Informace byly doplněny o další aktuální otázky zejména platové. K informování funkcionářů a členů ZO OS byly využívány také návštěvy předsedkyně a místopředsedy OS na členských schůzích a konferencích ZO OS. Některé ZO OS si organizovaly samostatné akce, u nichž OS zajistil pouze lektora např. ZO Nejvyšší soud v Brně (účast JUDr. Samek a předsedkyně OS) nebo které si samy zajistily zástupce ČMKOS (ZO OS KS Policie ČR Jihomoravského kraje - v rámci konference ZO). Informační blok byl zafazován počínaje březnem také do programu konferencí sekci OS, zasedání vedení a výroby sekci. Samostatné informační akce tematicky zaměřené organizovaly pro své ZO také některé sekce OS (např. celní správa).

Sněm ČMKOS dne 20. 5. 2008 vyhlásil celokonfederální výstražnou stávku na den 24. 6. 2008 od 13. hodin do 14. hodin. O vyhlášení celokonfederální výstražné stávky byl informován PVOS na svém mimořádném zasedání dne 5. 6. 2008. Na uvedeném mimořádném zasedání PVOS mělo původně PVOS rozhodnout o vyhlášení výstražné stávky a to na základě vyhodnocení výsledků průzkumu mezi zaměstnanci a členy odborů, který OS provedl v období od 30. 4. do 26. 5. 2008. Průzkum měl zjistit, aká je připravenost členů a ostatních zaměstnanců k podpoře výstražné stávky, kterou vyhlásil odborový svaz, po-

kud jednání o růstu platů pro rok 2009 nebudou úspěšná. Stanovisko OS se všemi pokyny k organizaci stávky bylo zasláno všem ZO OS a zveřejněno v NOS a na webové stránce OS. Ze 64 387 zaměstnanců bylo 13 818 zaměstnanců ve stávce a 23 417 stávků podpořilo. Ke stávce se připojily také organizace, v nichž odborová organizace nepůsobí. Pokud OS tyto organizace účast ve stávce nahlásily byly počty stávkujících zaměstnanců zahrnutý do celkového počtu stávkujících zaměstnanců. Do stávky se v mnoha případech zapojili všichni zaměstnanci včetně odborově neorganizovaných. Skutečný počet stávkujících či stávků podporujících zaměstnanců byl zřejmě minimálně o několik set zaměstnanců vyšší, neboť do celkového počtu nebyly zahrnuty organizace, které ohlásily OS počty účastníků stávky nebo stávku podporujících zaměstnanců po 26. 6. 2008.

Dne 9. prosince 2009 se v Praze uskutečnila demonstrace zaměstnanců rozpočtové sféry. Důvodem demonstrace byl nesouhlas se snižováním jejich platů v roce 2010 o 4 procenta. Pořádatelkami odborovými svazy byly Nezávislý odborový svaz Policie České republiky, Odborový svaz hasičů a Odborový svaz státních orgánů a organizací.

Tyto odborové svazy si plně uvědomily ekonomickou situaci České republiky a z toho důvodu byly ochotny přistoupit i na kompromis ve formě zmrazení objemu prostředků na platy a mzdy v roce 2010 na úrovni roku 2009. Již tak by došlo k propadu reálných mezd z důvodu inflace v roce 2009 a 2010. Již za vlády Mirka Topolánka došlo k zamrazení nárůstu platů a mezd na úrovni 1,5 % ročně (tedy pod úroveň inflace). Zároveň v té době docházelo k poklesu počtu pracovníků v rozpočtové sféře o 3 % ročně. Z těchto důvodů tyto odborové svazy razantně vyjádřily názor, že již zaměstnanci rozpočtové sféry přinesli dostatečnou oběť. Protest měl současně podpořit přijetí pozměňovacího návrhu, který by vyústil ve zmrazení (nikoliv vládou navrhovaný pokles) objemu prostředků na platy ve státních rozpočtu na rok 2010. Asi 3500 zaměstnanců rozpočtové sféry, především však hasičů, policistů, příslušníků vězeňské a celní správy a zaměstnanců daňové správy, vyrazilo od stanice metra Malostranská za ohlušujícího rachotu sirén ke Sněmovně, která v té době jednala o rozpočtu. Cely tento protest byl ukončen hodinou demonstraci na náměstí Jana Palacha, kde vystoupili všichni předáci odborových svazů včetně předsedkyně OS SOO pí. Vondrové. I díky této protestní akci se podařilo zabránit propadu nominálních příjmů, mezd a platů v roce 2010.

Po květnových parlamentních volbách v roce 2010 a ustavení vládní koalice včetně jejího programového prohlášení byla neprodleně zahájena ze strany našeho OS, ostatních OS zastupujících zaměstnance v ROPO a úzké součinnosti s ČMKOS jednání o eliminaci negativních dopadů z připravovaného návrhu státního rozpočtu na rok 2011, zejména v oblasti mzdových prostředků, uvažovaných v jeho rámci pro rok 2011. Tato jednání probíhala v období srpen – říjen 2010 a o jejich průběhu byla členská základna informována prostřednictvím orgánů OS, sekci, NOS a web stránek OS.

Z průběžných informací o výsledcích jednání jak na pracovní (experti) úrovni, tak i na jednání s předsedou vlády bylo zřejmé, že ze strany vlády nedošlo k žádnému posunu v jednání ve věci změny stávajícího způsobu odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě a změny v zákoníku práce. V případě pracovních jednání byla tato ukončena se závěrem, že další jednání na této úrovni jsou bezpředmětná, neboť k dohodě nelze v žádném případě dojít. V průběhu vyjednávání mezi vládní koalicí a odborovými svazy byla odborovými svazy zastupujícími zaměstnance rozpočtové a příspěvkové sféry vyhlášena a svolána na 21. 9. 2010 celostátní protestní demonstrace do Prahy. Jednalo se o největší protestní akci této skupiny zaměstnanců v historii samostatné ČR od roku 1993. Zúčastnilo se jí více než 45 000 účastníků, z toho za nás odborový svaz více než 16 000 účastníků. Jednalo se o historicky nejvyšší účast Odborového svazu státních orgánů a organizací na protestních akcích tohoto typu od r. 1993. Ani tento masový protest však nebyl popudem k postoji zástupců vládní koalice ke konstruktivnímu přístupu v rámci vyjednávacího procesu.

Rovněž jednání s předsedou vlády dne 12. 10. 2010 nevedlo k žádnému posunu. Samotný fakt, že předseda vlády do dvou týdnů svolá jednání ekonomických ministrů k návrhu na změnu zákoníku práce nedával záruku, že by došlo ke změně stanoviska vlády. Navíc vláda již Parlamentu ČR předložila návrh změny zákona, kterým se mění zákony v souvislosti s úspornými opatřeními vlády v působnosti MPSV ČR včetně doporučení, aby návrh zákona byl projednán a přijat Parlamentem ČR již v prvním čtení (bez možnosti projednání ve výběrech Parlamentu ČR).

Za této situace rozhodly odborové svazy sdružující zaměstnance veřejných služeb a správy (ROPO) o vyhlášení stávkové pohotovosti na časově neomezenou dobu s tím, že OS hasičů a NOSP ČR zvolí jinou formu protestu, protože zákon neumožňuje příslušníkům bezpečnostních sborů účast ve stávkové pohotovosti či ve stávce. Náš OS vyhlásil neomezenou stávkovou pohotovost počínaje 13. 10. 2010. O způsobu protestu jednal OS SOO s oběma odborovými svazy, neboť tento problém se týká rovněž příslušníků bezpečnostních sborů Vězeňské služby a Celní správy, kteří jsou členy OS SOO.

Dne 8. 11. 2010 vyhlásily OS ROPO na zasedání krizového štábu celostátní jednodenní protestní stávku zaměstnanců v rozpočtové a příspěvkové sféře. Podporu této protestní stávce vyjádřily OS zastupující zaměstnance ve výrobní sféře a ČMKOS. Náš OS zahájil bezprostředně poté vysvětlující informační kampaň a zástupci OS se zúčastnili řady jednání se zástupci ZO a MO v jednotlivých regionech, kde vysvětlovali důvody vyhlášení celostátní výstražné stávky a její cíle.

Účast ve stávce dne 8. 11. 2010 za nás OS byla následující (podle hlášení, která obdržel OS): Počet stávkujících zaměstnanců 18 280, počet zaměstnanců, kteří podpořili stávku jinou formou (např. označením, účastí na mítincích apod.) 33 650, počet zaměstnanců, kteří se zúčastnili stávky a nejsou pod OS SOO (např. soudy) 2970, účast na protestních mítincích za odborový svaz státních orgánů a organizací byl v rozmezí od 90 do 570 účastníků, celkem 3360. Podpora stávky celkem na dalších 460 úřadech (jsou započteny ty úřady, kde podpora stávky byla vyšší než 40 %). Skutečný počet stávkujících či stávků podporujících zaměstnanců byl zřejmě vyšší než OS nahlášené počty.

Dne 15. prosince 2010 se v Praze uskutečnil protest příslušníků bezpečnostních sborů.

Pokračování na straně 14

Důvodem byl protest proti snížení platů státních zaměstnanců v roce 2011 o 10 procent. Organizátory byly Nezávislý odborový svaz Policie České republiky, Odborový svaz hasičů a Odborový svaz státních orgánů a organizací. Tento protest navazoval na stávkou zaměstnanců veřejných služeb a správy konané dne 8. prosince 2010.

V den schvalování státního rozpočtu na rok 2011 se sešlo u stanice metra několik stovek příslušníků bezpečnostních sborů včetně příslušníků celní a vězeňské správy. Korzováním okolo Poslanecké sněmovny příslušníci bezpečnostních sborů též vyjádřili svůj zásadní nesouhlas s drastickými škrtů u bezpečnostních sborů, které mohou vést až ke snížení požadovaného stupně ochrany života, zdraví a majetku obyvatel, k narušení bezpečnostního standardu ve státě, kolapsu ve vězeňství a k ochromení některých základních funkcí státu včetně kontrolních.

Mzdy a platy

V popředí zájmu každého zaměstnance jsou především otázky spojené s odměňováním. Z uvedeného důvodu je mzdová politika prioritou odborů, a to počínaje prosazováním stanovisek v rámci tvorby a novelizace mzdových a platových předpisů, přes vývoj nominálních a reálných mezd, až po přístup zaměstnavatelů k odměňování jednotlivých zaměstnanců. Z hlediska možnosti prosazování oprávněných zásadních připomínek a stanovisek byl však závěrečný rok hodnoceného období pro odbory značně nepříznivý.

Významnou koncepční změnou bylo zahrnutí problematiky odměňování zaměstnanců do zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. Na rozdíl od předchozí právní úpravy, kdy se odměňování řídilo dvěma samostatnými zákony (zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku a zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech), je nově odměňování součástí souhrnné úpravy pracovních vztahů. Odměňováním se zabývá část šestá zákoníku práce, ustanovení § 109 až 144. Nový zákoník práce nabyl účinnosti od 1. 1. 2007. Mezi nejpodstatnější úpravy v oblasti poskytování platů byla zákonem jednoznačně stanovená konstrukce stupnic platových tarifů, v jejímž rámci bylo určeno procentní rozpětí mezi platovými tarify v platových třídách i v platových stupních. Další změny, které přetrvávají i v současné úpravě, se týkají příplatku za vedení, osobního příplatku a poskytování odměn.

Na základě zmocnění obsaženého v zákoníku práce, byl vydán nový prováděcí platový předpis. Je jím nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, které ve svém původním znění bylo koncipováno tak, aby byly zachovány dřívější platové složky a v praxi osvědčená úprava pro jejich poskytování. Mezi významnější změny, ke kterým v té době došlo, patří zejména možnost alternativního vzdělání pro vyšší platové třídy včetně souvisejícího odpočtu let ze započítatelné praxe, zjednodušení při zařazování zaměstnanců do platových stupňů a přehlednější úprava podmínek pro poskytování osobního příplatku.

Po dalším ročním odkladu nabyl od 1. 1. 2007 účinnosti zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Je především zásluhou odborů, že se nakonec podařilo dohodnout přijatelnou výši základních tarifů v obou stanovených stupnicích i odpovídající konstrukci výsluhového příspěvku.

V průběhu roku 2007 byla věnována propracováno pozornost aplikaci upravených platových předpisů. Jednalo se především o priznávání zvláštních příplatků a posouzení nároku na příplatek za ztížené pracovní podmínky, časté byly i dotazy na správné stanovení příplatku za vedení podle nových podmínek. Značným problémem bylo i snižování osobních příplatků, ke kterému docházelo zejména z důvodu výrazného navýšení platových tarifů zaměstnanců s delší započítatelnou praxí. Již tradičně OS obdržel také řadu žádostí o posouzení správného zařazení zaměstnanců do platových tříd. Dalším významným okruhem problematiky konzultované se zástupci odborových organizací byla příprava kolektivních smluv podle nového zákoníku práce. Jednalo se především o formu a obsah vnitřních platových předpisů, které se podle tehdejší úpravy § 305 zákoníku práce, staly součástí kolektivního vyjednávání.

Ve druhém pololetí uvedeného roku patřilo mezi nejdůležitější úkoly odborů vyjednávání o nárůstu prostředků na platy pro rok 2008. Představitelé OS zastupující zaměstnance veřejných služeb a správy opakovaně jednali se zástupci vlády s cílem dosáhnout alespoň mírného nárůstu reálných příjmů těchto skupin zaměstnanců. Na jednání byly předloženy analytické údaje o vývoji platů zpracované naším OS, které jednoznačně prokázaly další zastávání průměrných příjmů zaměstnanců nepodnikatelské sféry za výdělky zaměstnanců v privátní sféře, a to v situaci, kdy kvalifikační struktura zaměstnanců veřejných služeb a správy je výrazně vyšší. I přes průkaznou argumentaci odborů trvala však vláda na svém původním návrhu, tj. růstu nominálních platů v roce 2008 pouze o 1,5 % při předpokládané inflaci ve výši kolem 5 %. Rozhodnutí vlády se nepodařilo ovlivnit ani v průběhu projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2008 v Poslanecké sněmovně PČR.

V důsledku nedostatečného navýšení objemu prostředků na platy pro rok 2008 nedošlo k valorizaci stupnic platových tarifů, a to jak u zaměstnanců veřejných služeb a správy odměňovaných podle zákoníku práce, tak ani u příslušníků bezpečnostních sborů odměňovaných podle zákona o příslušnících bezpečnostních sborů. Nařízení vlády č. 564/2006 Sb. nebylo v tomto období novelizováno, v nařízení vlády pro příslušníky bezpečnostních sborů, které se v souladu se zákonem vydává samostatně pro každý rok, zůstaly základní tarify na úrovni roku 2007. Volné mzdové prostředky byly použity na zabezpečení postupů do vyšších platových stupňů a posílení nenárokových složek platů.

Negativním doprovodným jevem této rozpočtové politiky bylo snížení reálných příjmů zaměstnanců veřejných služeb a správy, které se projevovalo v průběhu celého kalendářního roku. Odbory reagovaly na vzniklou situaci spojenou s dalšími nepříznivými dopady reformy veřejných financí vyhlášením stávkové pohotovosti, protestními akcemi v rámci „Měsíce občanské neposlušnosti“ a celokonfederací výstražnou stávkou, která se konala

24. června 2008. Cílem výstražné stávky bylo přimět vládu, aby přehodnotila a změnila nespravedlivé kroky reformy veřejných financí včetně přístupu k platové politice zaměstnanců veřejných služeb a správy. Dalším důvodem stávky bylo vyjádření nesouhlasu s nevrátnými připravovanými reformními kroky vládní a politické reprezentace v oblasti důchodové reformy a reformy zdravotnictví.

V tomto období se také připravovala novela nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech. Odborový svaz uplatňoval v rámci řádného připomínkového řízení zásadní připomínky k některým změnám navrhovaným v části týkající se specifických činností zajišťovaných ve Vězeňské službě ČR. Jednalo se o neodpodstatněnou snahu přehodnotit některé dílčí činnosti do nižší tarifní třídy. V tomto směru byly připomínky OS akceptovány. Novela katalogu bezpečnostních sborů nabyla účinnosti k 1. lednu 2009.

Stejně jako v předchozích letech bylo prioritou odborů vyjednávání o růstu objemu prostředků na platy pro další kalendářní rok. Na jednání zástupců OS ROPO a zástupců vlády v čele s premiérem, které se konalo 10. 9. 2008, byl předložen požadavek odborů na 8 % růst průměrných nominálních platů pro příští rok. Cílem bylo dosáhnout alespoň mírného nárůstu reálných příjmů zaměstnanců veřejných služeb a správy v roce 2009 včetně částečné kompenzace propadu reálných příjmů z předchozího období. I přes jednoznačné argumenty vycházející z analytických údajů o vývoji platů, které prokázaly výrazný pokles průměrných reálných příjmů zaměstnanců nepodnikatelské sféry a další propad za výdělky zaměstnanců v privátním sektoru, dohody dosaženo nebylo. (V prvním pololetí 2008 se snížila reálná hodnota průměrného platu zaměstnanců veřejných služeb a správy o 3,7 % a došlo k dalšímu poklesu relace příjmů mezi nepodnikatelskou a podnikatelskou sférou, a to o 11 % v neprospěch rozpočtových organizací). Vláda nadále trvala na svém původním návrhu, tj. růstu objemu prostředků na platy v roce 2009, s výjimkou prostředků na platy pedagogických pracovníků, pouze o 1,5 %.

V průběhu roku 2009 byly schváleny celkem čtyři novely nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Předmětem první úpravy uvedeného nařízení vlády byl návrh na zrušení základní stupnice platových tarifů, s cílem dosáhnout rovného přístupu k odměňování zaměstnanců této sféry. Předložený návrh vláda schválila na svém zasedání dne 16. 3. 2009. Novela, kterou byla zrušena příloha č. 1 předmětného nařízení vlády, nabyla účinnosti 1. dubna 2009, ve Sbírce zákonů byla zveřejněna pod č. 74/2009 Sb. Nejpodstatnější byla druhá novela citovaného výchozího nařízení vlády, na základě které došlo ke zvýšení stupnic platových tarifů o 3,5 % a dílčím rozšíření možnosti poskytování zvláštního příplatku. Uvedená valorizace platových tarifů byla schválena nařízením vlády č. 130/2009 Sb., které nabyla účinnosti od 1. června 2009. Touto realizací byl splněn i požadavek odborů na nutnost zabezpečení valorizace platových stupnic alespoň v rozsahu, který kompenzuje propad reálných platů v předchozím období. Stejným procentem a od stejného data byly valorizovány i základní tarify v nařízení vlády č. 125/2009 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů.

Zbývající dvě novely nařízení vlády č. 564/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se týkají pouze zdravotnických pracovníků, kteří poskytují zdravotní péči ve zdravotnickém zařízení, zařízení záchranné služby nebo zařízení sociálních služeb. Nařízením vlády č. 133/2009 Sb., kterým měl být zaveden další zvláštní příplatek ve výši 3,5 % příslušného platového tarifu, bylo zrušeno dříve než nabyla účinnosti. Nařízením vlády č. 201/2009 Sb., byla pro uvedené zdravotnické pracovníky schválena samostatná platová stupnice, ve které jsou s účinností od 1. července 2009 platové tarify navýšeny o další 3,5 %.

Na základě legislativního plánu vlády byly na začátku roku 2009 zahájeny práce na přípravě návrhu nařízení vlády, kterým se stanoví nový katalog prací ve veřejných službách a správě. Potřeba vydání nového katalogu vyplynula z § 123 odst. 6 b) a § 394 odst. 1 d) zákoníku práce. Na zpracování nového katalogu se podílel také zástupce našeho OS.

OS obdržel návrh nového katalogu prací do připomínkového řízení 25. 8. 2009 s tím, že termín ukončení připomínkového řízení byl stanoven na 17. 9. 2009 a vyřazování připomínek se konalo 8. 10. 2009. Vzhledem k tomu, že většina základních připomínek odborů byla uplatněna již v rámci přípravy nového katalogu prací, byly ve stanovisku OS, kromě obecné části, předloženy pouze dílčí akceptovatelné připomínky.

Po opakovaných odkladech schválila vláda nový katalog prací pro zaměstnance ve veřejných službách a správě na svém zasedání dne 14. června 2010 nařízením vlády č. 222/2010 Sb. Uvedené nařízení vlády nabyla účinnosti dnem 1. října 2010.

Změny obsažené v novém katalogu prací souvisí zejména s rozšířením povinností a kompetencí zaměstnanců, které vyplývají z přijetí nových úprav pracovních předpisů. Jedná se např. o čerpání prostředků z evropských strukturálních fondů, elektronizaci veřejné správy a o nové činnosti prováděné ve správních agendách v oblasti dopravy a živnostenského podnikání. Ve značné míře souvisí provedené úpravy se zvyšováním kvalifikační náročnosti zajišťovaných prací. Nejvýrazněji se tento faktor projevil v oblasti stavebního řádu a územního plánu a v celé oblasti zdravotnických povolání.

Další velká skupina změn oproti dřívějšímu stavu spočívá ve zvýšení přehlednosti a vzhlednějším uspořádání jednotlivých částí katalogu. V této souvislosti se jedná zejména o rozehodnění souhrnného povolání „Referent státní správy a samosprávy“ do samostatných povolání pro jednotlivé specifické oblasti státní správy a samosprávy s vlastním číselným označením a upřesnění některých příkladů prací. Dále k obecným úpravám patří i formální přizpůsobení příkladů prací změnám, které vyplývají z aktuálních úprav jednotlivých oblastí veřejných služeb a správy.

Podstatné rovněž je, že platové nároky vyplývající z vyššího zařazení zaměstnanců do platových tříd musely být zabezpečeny v rámci limitů prostředků na platy jednotlivých resortů. Žádné vyšší nároky vůči státnímu rozpočtu nebylo možné z tohoto důvodu uplatňovat. Ještě náročnější než v předchozím období bylo v roce 2009 vyjednávání o nárůstu prostředků na platy pro příští rok. Součástí úsporného „krizového“ balíčku předloženého Fíšerovou vládou Poslanecké sněmovně PČR bylo i 4% snížení platů zaměstnanců veřejných služeb a správy, jejichž platy jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Na základě jednání tripartity a jednání předsedkyně OS s předsedou vlády přijaly odborové svazy zastupující zaměstnance veřejných služeb a správy nesouhlasné stanovisko s uvedeným záměrem. Stanovisko OS ROPO, ve kterém se zásadně odmítlo navrhované snížení objemu prostřed-

ků na platy o 4 %, bylo postoupeno jednotlivým poslaneckým klubům PČR a médiím. Souběžně jednala předsedkyně OS s poslanci o podání pozměňovacího návrhu ke mzdové části předloženého vládního návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2010.

Na protest proti snížení objemu prostředků na platy pro zaměstnance veřejných služeb a správy se uskutečnila 9. prosince 2009 demonstrace v prostoru Sněmovní ulice, které se zúčastnili především příslušníci bezpečnostních sborů, zaměstnanci vězeňské služby, daňové správy a další zaměstnanci státní správy.

Vynaložené úsilí odborů bylo nakonec zúročeno. V Poslanecké sněmovně PČR byl přijat pozměňovací návrh k projednávanému státnímu rozpočtu na rok 2010, na základě kterého zůstaly prostředky na platy pro zaměstnance, jejichž platy jsou hrazené ze státního rozpočtu, na úrovni roku 2009.

V návaznosti na schválení státního rozpočtu byly pro rok 2010 zachovány stávající stupnice platových tarifů. Pro zaměstnance veřejných služeb a správy odměňovaných podle zákoníku práce zůstaly v platnosti stupnice platových tarifů stanovené od 1. 6. 2009 s výjimkou zdravotnických pracovníků, pro které zůstala v platnosti stupnice schválená k 1. 7. 2009. Pro příslušníky bezpečnostních sborů odměňovaných podle zákona č. 361/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, platí od 1. 1. 2010 nařízení vlády č. 477/2009 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů. Nařízení vlády zachovává tarifní stupnice na úrovni stanovené k 1. 6. 2009.

Další vývoj v oblasti odměňování byl výrazně ovlivněn nástupem nové pravicové koaliční vlády v červenci 2010. Na MPSV se již v průběhu srpna začaly postupně připravovat návrhy změn platových předpisů, které se pro odbory staly naprosto nepřijatelnými.

V rámci zkráceného připomínkového řízení obdržel OS 19. 8. 2010 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Navrhovaná změna se vztahovala k § 123, 124 a 131 zákoníku práce. Podstata tohoto předloženého návrhu spočívala ve změně konstrukce stupnic platových tarifů s tím, že by mělo dojít k výraznému snížení nárokové složky platu. Materiál byl předložen ve dvou variantách. První varianta předpokládala úplné zrušení platových stupňů, které zaměstnancům zaručují postupné navyšování nárokové tarifní platy ve vazbě na délku započítatelné praxe. Na základě druhé varianty by byl umožněn zápočet dosažené praxe maximálně v rozsahu 15 let. Uvedená destrukce platových stupnic byla ještě spojena s jejich 10% snížením oproti stávající výši (s výjimkou pedagogických pracovníků). Současně bylo navrženo navýšení limitu pro přiznávání osobního příplatku z 50 na 100 % a ze 100 % na 200 % (§ 131 zákoníku práce). V tomto případě se jedná o nenárokovou složku platu, která je zaměstnancům přiznávána na základě subjektivního hodnocení příslušných vedoucích pracovníků.

OS ve svém stanovisku k předloženému návrhu vyjádřil zásadní nesouhlas se změnou konstrukce stupnic platových tarifů s tím, že trvá na zachování současného systému odměňování. Vzhledem k závažnosti situace požadoval OS urychlené jednání k této problematice, a to na úrovni ministra práce a sociálních věcí, ministra financí a předsedy vlády ČR. Stejně stanovisko zaujala i ČMKOS.

Vyrovnaní připomínek k návrhu změny zákoníku práce, kterého se zúčastnili i zástupci OS, proběhlo na MPSV dne 27. 8. 2010. Naprostá většina připomínkových míst předložený návrh odmítla a požadovala zachování současného stavu. I přes tuto skutečnost trval ministr práce a sociálních věcí na předložení uvedeného návrhu do vlády k projednání, a to pouze s dílčí změnou, která nerespektovala charakter zásadních připomínek.

Z uvedených důvodů jednali zástupci odborových svazů sdružujících zaměstnance veřejných služeb a správy o svých zásadních požadavcích směřujících k zachování současného systému odměňování opakovaně s ministrem práce a sociálních věcí a následně i s předsedou vlády. Souběžně probíhala také jednání na expertní úrovni. Výhrady odborů ani předložené vstřícné návrhy na způsob zachování jednotného systému odměňování, však nadále nebyly akceptovány.

Začátkem září 2010 byl odborům předložen návrh státního rozpočtu na rok 2011. V oblasti platů bylo (oproti původnímu návrhu, který předpokládal zmrzačení platů zaměstnanců) navrženo snížení objemu finančních prostředků na platy zaměstnanců veřejných služeb a správy o 10 %. Odbory předložený návrh na snížení platů kategoricky odmítly s tím, že ve svém stanovisku zdůraznily veškeré negativní dopady uvažované restrikce na zaměstnance i na funkčnost a stabilitu veřejných služeb a správy.

Na protest proti snížení platů, zásadní změně systému odměňování a dalším finančním restrikcím se uskutečnila 21. září 2010 v Praze demonstrace. Protestní akci vyhlásil Nezávislý odborový svaz policie ČR, poté se připojili hasiči, náš odborový svaz, OS zdravotnictví a sociální péče, Českomoravský odborový svaz pracovníků školství, odborové svazy zaměstnanců kultury a další. Demonstrace byla úspěšná, zažádala se mezi početně nejvýznamnější, které byly od roku 1990 uskutečněny.

Dne 12. 10. 2010 se znovu uskutečnilo jednání zástupců odborů s předsedou vlády za účasti ministra práce a sociálních věcí. Předseda vlády byl seznámen se závěry jednání na expertní úrovni, přesto však ve stanovisku zástupců vlády k žádnému vstřícnému posunu nedošlo. Za této situace rozhodly odborové svazy sdružující zaměstnance veřejných služeb a správy o vyhlášení stávkové pohotovosti na časově neomezenou dobu.

Z dalšího opakovaného jednání s premiérem vyplynulo, že vláda trvá na svém návrhu změn obsažených v platové části zákoníku práce. Akceptován nebyl ani poslední pozměňovací návrh směřující k zachování jednotného systému odměňování, který 1. listopadu 2010 předložil premiérově předseda ČMKOS.

Ve stavu vyhlášené legislativní nouze schválila poslanecká sněmovna dne 2. listopadu 2010 vládní předlohu zákona o změně zákonů souvisejících s úspornými opatřeními v působnosti MPSV. Nejpodstatnější součástí tohoto zákona je systémová změna obsažená v platové části zákoníku práce. Úsporné zákony prošly ve zkráceném režimu i v senátu, a to den před vypřemím mandátů odcházejících senátorů s tím, že nabýly účinnosti k 1. lednu 2011. Podstatné změny platové části zákoníku práce se týkají § 123 odst. 5 a odst. 6 písm.f). Z věcného hlediska se jedná o zrušení závazné konstrukce stupnic platových tarifů a o rozšíření možnosti určení platového tarifu v rámci rozpětí příslušné platové třídy. Nově byl v zákoníku práce zaveden institut smluvního platu.

Dne 8. 11. 2010 rozhodl krizový štáb odborových svazů zastupujících zaměstnance veřejných služeb a správy po rozsáhlé diskuzi a analýze období od vyhlášení stávkové pohotovosti o tom, že se 8. prosince 2010 uskuteční celodenní protestní stávka. Důvodem vy-

hlášení jednodenní stávky byl zásadní nesouhlas se snížením objemu prostředků na platy zaměstnanců ve veřejných službách a správě na rok 2011 o 10 % a zásadní nesouhlas se změnou systému odměňování. Zástupci odborových svazů se shodli, že jednání odborů s vládou spočívala pouze v informacích o zamýšlených krocích vlády, bez jakékoliv snahy o nalezení konsensu se sociálními partnery.

Návrh novely nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců veřejných služeb a správy, byl rozeslán do zkráceného připomínkového řízení začátkem listopadu s tím, že připomínky musely být uplatněny v týdenní lhůtě. Předložená novela platového předpisu reagovala na projednávané změny platové části zákoníku práce. Mezi navržené systémové změny patřilo především rozšíření možnosti využití zvláštního způsobu určení platového tarifu (platového tarifu v rozpětí příslušné platové třídy) pro všechny zaměstnance odměňované platem, s výjimkou pedagogických pracovníků a zavedení institutu smluvního platu. Další podstatnou změnou bylo nařízení samostatných stupnic platových tarifů pro pedagogické pracovníky, které byly koncipovány odlišným způsobem. V neposlední řadě se jednalo o zjednodušení poskytování výjimek ze vzdělání. Upravené znění § 3 odstavce 3 nařízení vlády umožňuje poskytnutí časově neomezené výjimky, a to pouze na základě subjektivního hodnocení schopnosti zaměstnance k výkonu požadované práce.

OS státních orgánů a organizací ve svém stanovisku k novele nařízení vlády č. 564/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jednoznačně odmítl navrhované zásadní změny, které považuje za bezprecedentní zásah do uplatňovaného jednotného systému odměňování a ve svých důsledcích za likvidaci v praxi osvědčeného způsobu stanovování platu zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Zásadní připomínky se týkaly především zhoršení podmínek pro přiznávání platového tarifu a zavedení institutu smluvního platu. OS vyjádřil zásadní nesouhlas s navrhovanou možností plošného využití zvláštního způsobu určení platového tarifu (pásmového odměňování) u všech zaměstnanců odměňovaných platem, s výjimkou pedagogických pracovníků. Ve stanovisku byly podrobně uvedeny důvody, pro které je navrhovaný postup pro využití v praxi neakceptovatelný, včetně upozornění na rozpory s platnými zákonnými normami i směrnici EU, které nepřipouští diskriminaci v odměňování. Zavedení smluvních platů bylo odmítnuto jak z legislativních důvodů, tak i pro těžko řešitelné problémy s jejich financováním v období úsporných opatření. Co se týká úpravy výjimek ze vzdělání, měly odbory výhrady především k možnosti jejich časově neomezenému poskytování bez vymezení bližších podmínek.

Vypořádání připomínek k návrhu novely nařízení vlády č. 564/2006 Sb., kterého se zúčastnil také zástupce OS, se konalo na MPSV dne 19. 11. 2010. Předložený návrh odmítly nejenom odbory, zásadní připomínky k navrhovaným systémovým změnám uplatňovala i řada dalších připomínkových míst. Po rozsáhlé diskuzi však byly zohledněny pouze dílčí doplňky předloženého návrhu s tím, že ostatní rozpory zásadního charakteru budou posouzeny na jednání vlády. Koaliční vláda schválila novelu platového předpisu v předevčeř protestní stávky vyhlášené odborovými svazy, a to bez ohledu na zásadní nesouhlas sociálních partnerů i podstatné výhrady zaměstnavatelských subjektů. Ve stejný den bylo také schváleno nařízení vlády, kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů na rok 2011. Rozhodnutím vlády se základní tarify v obou stupnicích snížily o 10 %.

Mezi negativní jevy uplynulého období patří i skutečnost, že vůbec nebyla valorizována minimální mzda. K poslední úpravě došlo v závěru roku 2006, kdy byla nařízením vlády č. 567/2006 Sb., navýšena základní sazba minimální mzdy na dosud platnou částku 8000 Kč za měsíc. Hodinová minimální mzda je stanovena ve výši 48,10 Kč. Přestože odbory opakovaně předkládaly požadavek na výraznější navýšení minimální ceny práce, jejich návrh akceptován nebyl.

Vývoj mezd byl v jednotlivých letech tohoto období značně diferencovaný. V nepodnikatelské sféře došlo k výraznějšímu nárůstu platů v roce 2007, kdy vzrostla nominální mzda o 6,7 % a reálná mzda se navýšila o 3,8 %. Za přijatelnou lze považovat ještě situaci v roce 2009, kdy vzhledem k nízké inflaci se průměrná reálná mzda v nevyrobní sféře zvýšila rovněž o 3,8 %. Naopak v roce 2008 vyvolala vysoká inflace v organizacích vázaných na veřejné rozpočty pokles reálných příjmů. Za tři čtvrtletí loňského roku se nominální mzda zvýšila pouze o 0,7 % s tím, že v návaznosti na inflaci došlo k propadu reálné mzdy. Celoroční výsledky za rok 2010 dosud nejsou k dispozici, předpokládají se však obdobné relace. V podnikatelské sféře měla vývojová dynamika rovněž klesající tendenci, ovlivněnou především hospodářskou krizí.

Stanoviska a připomínky k nejdůležitějším materiálům z této oblasti byly průběžně předkládány orgánům VOS ke schválení, o méně závažných změnách platových předpisů byly podávány písemné nebo ústní informace. Pro potřeby informovanosti členské základny je využívána internetová stránka odborového svazu a kromě toho jsou důležité platové předpisy publikovány i v novinách odborového svazu NOS.

Podpůrný a sociální fond

Podpůrný a sociální fond slouží k zabezpečování sociální politiky OS. Statut fondu byl postupně novelizován s cílem dosáhnout jeho optimálního využití. Současné znění statutu fondu jednoznačně vymezuje rozsah a podmínky pro poskytování nárokových podpor a okruh situací, ve kterých je možné poskytnout podpory nenárokové. Do kategorie podpor, na které mají členové svazu při splnění základních podmínek nárok, patří odškodnění pracovního úrazu, sociální podpora v nezaměstnanosti, podpora při narození dítěte, příspěvek poskytovaný při úmrtí člena svazu a příspěvek na zdravotnickou péči. Nenárokové podpory jsou určeny na přechodné řešení nepříznivé sociální situace těch členů svazu, jejichž příjmy se pohybují na hranici životního minima, nebo se dostali do tíživé finanční situace v důsledku živelní pohromy, případně jiné události spojené se ztrátou nebo poškozením majetku a pro případy mimořádných výdajů na zdravotní účely. Mezi nenároková plnění je zařazena také možnost podpory ve stáve, dosud však tento institut nebyl využíván. Součástí fondu je i dotace svazové rodinné rekreace, o jejíž výši rozhoduje každoročně předsednictvo VOS. V uplynulých čtyřech letech byla na výplatu nárokových a nenárokových podpor z PSF vy-

ZPRÁVA O ČINNOSTI . . .

Pokračování ze strany 15

naložena částka v celkové výši 7 639 285,- Kč. Z uvedené částky byly poskytnuty formou přímých nárokových podpor necelé 4 miliony korun, příspěvky na svazovou rekreaci dosáhly přibližně částky 1,7 mil. Kč. Zbývající prostředky byly vyplaceny na nenárokové podpory v tíživé sociální situaci a na příspěvky k likvidaci škod způsobených povodněmi. V porovnání s předchozím obdobím došlo k výraznému snížení výdajů na tyto účely. Úspora se projevila především v oblasti nárokových podpor, kde je přímá vazba na snižující se členskou základnu.

V rámci nárokových podpor bylo nejvíce prostředků vyplaceno na příspěvky v oblasti zdravotní péče, následují výdaje na podporu při narození dítěte a pohřebné. Nároková podpora v nezaměstnanosti byla vyplacena pouze v roce 2007 člene OS, která byla dlouhodobě v evidenci úřadu práce a sama pečuje o nezaopatřené dítě. Ostatní případy krátkodobě nezaměstnanosti členů odborového svazu byly řešeny přiznáním jednorázových sociálních podpor. Celková četnost podaných žádostí měla v průběhu hodnoceného období sestupnou tendenci.

Na podpory nenárokové byla čerpána částka ve výši 2,1 milionů korun. Z uvedené částky bylo přibližně 50 % vyplaceno členům OS postiženým povodněmi. Jednalo se převážně o jednorázové podpory, poskytované formou příspěvku na likvidaci škod způsobených lokálními povodněmi v letech 2009 a 2010. Příspěvky poskytované na tento účel byly vždy značně diferencované, vycházely z míry poškození domů a bytů a z doloženého rozsahu škod.

Ostatní nenárokové podpory byly stejně jako v předchozích letech určeny především neúplným rodinám, případně rodinám s větším počtem dětí a invalidním členům OS. Příspěvky byly poskytovány i na léky, zdravotní pomůcky a léčebné pobyty. Na jednorázové podpory v tíživé sociální situaci bylo vynaloženo celkem 880 tis. Kč. Průměrná výše vyplacené sociální podpory dosáhla částky 12 200,- Kč. Žadatelům, jejichž sociální postavení bylo méně tíživé, byly v odůvodněných případech poskytnuty bezúročně sociální půjčky. V hodnoceném období bylo poskytnuto 10 sociálních půjček, jejichž celková hodnota představuje částku 187 tis. Kč. Komise pro přiznávání nenárokových dávek z Podpůrného a sociálního fondu OS posoudila v uplynulém čtyřletém období celkem 131 doručených žádostí o poskytnutí nenárokové podpory, z toho 122 kladně.

Plnění poskytované prostřednictvím podpůrného a sociálního fondu se setkala s velmi příznivou odezvou v členské základně. Z hodnocení členů OS a šetření v organizacích vyplývá nejen ocenění sociální politiky svazu, ale i potřeba nadále sledovat sociální postavení jednotlivých skupin členské základny. Lze předpokládat, že v návaznosti na další předpokládaná úsporná opatření v oblasti sociálních dávek poskytovaných z veřejných rozpočtů, se dostanou další členové našeho odborového svazu do tíživé finanční situace. V rámci možností bude proto potřebné reagovat na vzniklý problém úpravou kritérií pro poskytování pomoci v případech sociální nouze.

Svazová rodinná rekreace

Rekreace, zabezpečovaná odborovým svazem, má dlouholetou tradici a je významnou sociální aktivitou OS vůči členské základně. Přispívá k tomu nejen dotace z Podpůrného a sociálního fondu OS, která ovlivňuje cenu poukazu, ale i množství slevy, kterými provozovatelé RS výrazně zohledňují pro OS smluvní ceny. To umožňuje členům OS a jejich rodinným příslušníkům prožít společnou dovolenou, za příznivějších finančních podmínek než nabízejí různé cestovní kanceláře.

Odborový svaz organizačně zajišťuje

- zimní a letní svazovou rodinnou rekreaci na základě smluv, uzavíraných s jednotlivými provozovateli (hotely, penziony, chaty),
- rekreaci v rekreačním zařízení OS a ZO MF ČR „SMRK“ v Lázních Libverda (celoroční provoz) s možností rehabilitačního pobytu nebo k ubytování při lázeňské příspěvkové léčbě,
- od roku 1999 zahraniční pobyty v Chorvatsku, na které OS dotaci neposkytuje.

Čerpání dotace z Podpůrného a sociálního fondu OS

V letech 2007 – 2010 byla na tyto doplňkové formy odborové rekreace poskytnuta z Podpůrného a sociálního fondu OS (PSF OS) dotace v celkové výši 1 682 861,13 Kč.

Zimní a letní svazová rodinná rekreace

Odborový svaz během čtyř rekreačních sezon obdržel pouze tři negativní připomínky, na které reagoval právě neuzavřením smlouvy s příslušným RS na další rok (nedostatečný úklid, zhoršené ubytovací podmínky). Naopak průběžně bylo sdělováno OS poděkování za organizování svazové rekreace a pracovníci IPC podle poznatků ze ZO kladně hodnotili především pobyty na Permoniku, Kurzovní, v Luhačovicích, Rusavě a tradičně na Bezdězu. Zimní a letní svazovou rodinnou rekreaci v letech 2007 – 2010 využilo celkem 5991 rekreaantů. Zajištění počtu lůžek vychází ze skutečného stavu využití a zájmu o rekreaci roku předchozího. Tim, že nabídka svazové rodinné rekreace je uveřejňována v časopisu NOS vždy v lednu, s termínem zaslání objednávek do konce března, má možnost OS, po dohodě s provozovateli RS, kapacitu navýšit příp. snížit, ve snaze vyhovět všem členům OS v zajištění pobytů.

Rekreační zařízení „SMRK“, Lázně Libverda odborový svaz využívá společně se ZO Ministerstva financí ČR od 1. 6. 1996. Kapacita střediska je celkem 36 lůžek, z toho 5 pokojů se 17 lůžky využívá OS, 19 lůžek ZO MF ČR. Provoz je celoroční, s výjimkou 4-5 sanitárních týdnů, a každá smluvní strana si zabezpečuje obsazení RS sama. Náklady na provoz jsou hrazeny 50 % oběma smluvními stranami. V roce 2008 bylo RS vybaveno novým nábytkem, koberci v celkové hodnotě 485 403,60 Kč (OS 50 % = 242 701,80 Kč). Průběžná údržba je především zabezpečována správcem RZ, náročnější opravy dodavatelky. Nabídka rekreačních, léčebných či rehabilitačních pobytů je průběžně inzerována v časopisu NOS a příležitostně prezentována i při různých jednáních. Kapacita, kterou má OS k dispozici, je téměř plně využívána v létě, o jarní a podzimní termíny mají zájem spíše účastníci s léčebnou péčí. V roce 2010, kdy zvláště severní Čechy zasáhly povodně, konkrétně Frýdlantsko a částech i Libverdu, bylo zrušeno 21 týdenních poukazů. Odborový svaz vzal na zřetel tuto živelní pohromu a všem účastníkům vrátil 100 % uhrazeného pobytu, i když ztráta zisku činila 25 060,- Kč. Zřejmý pokles využití lůžek si OS vysvětluje nejen poklesem členské základny OS, ale také změnou struktury členské základny. Snižuje se počet čle-

nů – důchodců, kteří toto RZ rádi využívali i ke společně strávené dovolené několika rodin důchodců – bývalých spolupracovníků. Další možná příčina je zájem o dovolenou jiné kategorie, příp. dovolené zahraniční.

Zahraníční pobyty v Chorvatsku

Odborový svaz organizoval zahraniční pobyty v Chorvatsku roku 1999. Snižující se počet zájemců postavil OS před rozhodnutí, zda tuto rekreaci nadále zajišťovat. Předsednictvo VOS v listopadu 2010 rozhodlo, že dále již zahraniční rekreaci v Chorvatsku od roku 2011 již organizovat nebude. Pobyty byly 12denní včetně dopravy, která byla zajišťována autobusy Karosa. Ubytování v hotelích, bungalovech, dependancích - pokoje s vlastním příslušenstvím, s chladničkou a TV, balkonem a zajištěným stravováním formou polopenze. Lokality byly vybírány podle ověřených požadavků a doporučení účastníků především tak, aby bylo blízko k moři a vítány jsou možnosti večerního posezení v tavernách či procházkách po kolonádě. Pokles zájemců o zahraniční rekreaci byl úměrný klesajícímu počtu členské základny OS. Po ukončení doby dovolených však mnozí účastníci telefonicky nebo i písemně děkovali OS, vyjadřovali spokojenost a chválu zajištění této formy zahraniční rekreace. Podle skutečného počtu účastníků pak OS vycházel při zajišťování lůžek na příští rok. Zahraniční rekreaci v Chorvatsku od roku 1999, od kdy OS tyto pobyty organizoval, využilo celkem 3259 účastníků.

Majetkové aktivity 2007 – 2010

Rekreační středisko „SMRK“ v Lázních Libverda

Rekreační zařízení je ve společném vlastnictví Odborového svazu státních orgánů a organizací a základní organizace Ministerstva financí ČR od roku 1995. Jeho využíváním se řídí Smlouvou o společném využívání kapacity objektu oběma spoluvlastníky. V hodnoceném období probíhala běžná údržba objektu a postupná obnova a doplňování vnitřního zařízení. Náklady spojené s provozem rekreačního zařízení jsou na základě rozpočtu, schvalovaného ve výboru OS, hrazeny oběma spoluvlastníky ve stejném poměru.

Obchodní společnost CRISTAL Rosice spol. s r.o.

Obchodní společnost vznikla k 1. 1. 1993 transformací původního zařízení „Kulturní dům odborů Cristal Rosice u Brna“, jehož zřizovatelem a provozovatelem byl MěÚ Rosice. Při založení obchodní společnosti bylo celkem 6 spoluvlastníků.

Od 1. 1. 1997 doposud jsou v obchodní společnosti dva spoluvlastníci a to: OS státních orgánů a organizací - obchodní podíl 1 019 000,- Kč, tj. 58,3 % a Město Rosice - obchodní podíl 725 000,- Kč tj. 41,7 %.

OS se účastní na správě *Majetkové, správní a delimitační unie OS, a Společného majetku po vypořádání vztahů mezi OS KOVO, OS SOO, OS PTNS, OS Dopravy a OS námořníků, MSDU OS a společností G.E.N. a.s.:* METROPOL České Budějovice, DKO Jihlava, ALDIS a.s. Hradec Králové. (zpráva uvádí podrobnosti hospodaření)

Další část zprávy tvoří podrobné informace o hospodaření OS v letech 2007 - 2010. Na 42 stranách texty a tabulky obsahují detailní přehledy o všech příjmech a výdajích OS.

Závěr

Předkládaná zpráva o činnosti OS v období mezi V. sjezdem OS SOO v březnu 2007 a VI. sjezdem OS SOO v březnu 2011 je dokumentárním shrnutím základních činností a cílem je poskytnout základní přehled o činnosti OS a o nejzákladnějších problematice, kterou OS v tomto období řešil. O všech činnostech v podstatně podrobnější formě byly pravidelně na svých zasedáních informovány orgány OS, tj. předsednictvo Výboru OS a zejména Výbor OS. Na těchto jednáních měli členové orgánů OS možnost se k jednotlivým tématům vyjadřovat, vznášet dotazy, připomínky a návrhy na postup v následujících obdobích.

Všem členům orgánů OS, sekci sdružených v rámci OS a zaměstnancům OS je potřeba vyslovit poděkování za jejich aktivní přístup k problémům, které musel OS řešit. Bez jejich aktivní spolupráce by OS nemohl v žádném případě úspěšně řešit danou problematiku v rámci své působnosti. Samozřejmě se nepodařilo dosáhnout všech předpokládaných cílů a představ, to je ovšem dáno charakterem dané problematiky a právním rámcem, který vymezuje pravomoci nejen našeho OS, ale i ostatních odborových svazů.

Vodní zákon č. 254/2001 Sb. po jeho zásadní novele zákonem č. 150/2010 účinné od 1. 8. 2010 s komentářem

Mgr. Z. Horáček, Ing. M. Král, CSc., JUDr. Ing. Z. Strnad,

Mgr. V. Vytečková,

V Nakladatelství Sondy vyjde již čtvrté, aktualizované vydání vodního zákona. Komentář zpracovali první autoři velké novely vodního zákona z MZe ČR a MŽP ČR. Podrobně jsou rozpracována všechna ustanovení zákona, autoři se neomezují pouze na změny provedené velkou novelou. Komentář obsahuje jejich praktické poznatky a ustanovení jsou vedena ve věcných souvislostech s odkazy na související judikaturu. Recenzoval JUDr. Josef Vedral, Ph.D., člen Legislativní rady vlády ČR.

Brož., formát A5, 424 stran, cena 528 Kč + poštovné a balné, expedice podle pořadí došlých objednávek.

Objednávejte na adrese: Sondy, nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3, tel.: 234 462 319, fax: 234 462 313, e-mail: sondy-odbyt@cmkos.cz

Předplatitelé Revue Sondy mají 10% slevu na každý výstisk.

NOS - Noviny odborového svazu státních orgánů a organizací

Vychází 22x za rok. V Praze vydává

Odborový svaz státních orgánů a organizací, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha, e-mail: statorg@cmkos.cz; http://statorg.cmkos.cz. IČO 469351.

Šéfredaktorka: Květa Dědovská. Telefon redakce: 236 181 173, e-mail: dedovska@volny.cz. Objednávky předplatného přijímá redakce. Administrace Věra Černochová, Schulhoffova 857, 149 00 Praha, tel. 272 932 840. Tisk Regleta s.r.o. Novovysočanská 24 N, Praha 9. Expedice Typa-mailing. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Střední Čechy v Praze, č. j. 3443/96-P ze dne 20. 11. 1996. ISSN 0862-9633, MK ČR 4664